

Participeren in Boekel

De vraaggerichte inzet van de Wet participatiebudget

GEMEENTE BOEKEL

Auteur: Miranda van Duijnhoven
Afstudeerorganisatie: Gemeente Boekel

Boekel, mei 2011

Participeren in Boekel

De vraaggerichte inzet van de Wet participatiebudget

GEMEENTE BOEKEL

Auteur: Miranda van Duijnhoven
Studentnummer: 2011219

Opleiding:
Hbo-rechten, Juridische Hogeschool Avans-Fontys, te 's-Hertogenbosch

Afstudeerperiode: februari 2011 - mei 2011

Afstudeerorganisatie: Gemeente Boekel
Afstudeermentor: Mevr. A. de Gouw
Afstudeerdocenten: Dhr. R. Ritzen en dhr. B. Hooijdonk

Boekel, mei 2011

Voorwoord

Voor u ligt mijn scriptie over de vraaggerichte inzet van de Wet participatiebudget, in opdracht van de gemeente Boekel. Met deze scriptie sluit ik de opleiding hbo-rechten, aan de Juridische Hogeschool Avans-Fontys, te 's-Hertogenbosch, af.

Allereerst wil ik de gemeente Boekel, en mijn afstudeermentor Anne-Marie de Gouw in het bijzonder, bedanken dat zij mij de kans heeft gegeven om mijn afstudeerstage bij de gemeente Boekel met succes te volbrengen. Hierbij heb ik de kans gehad om heel zelfstandig te kunnen werken. Daarnaast wil ik Emmy Wijnen bedanken voor de begeleiding en prettige samenwerking.

Tot slot wil ik Ron Ritzen bedanken voor de begeleiding vanuit de opleiding.

Miranda van Duijnhoven

Boekel, mei 2011

Inhoudsopgave

Samenvatting	6
1 Inleiding.....	7
1.1 Organisatie	7
1.2 Probleembeschrijving	7
1.2.1 Huidige situatie	7
1.2.2 Gewenste situatie	7
1.3 Doelstelling	8
1.4 Vraagstelling.....	8
1.5 Onderzoeksmethodiek.....	8
1.6 Betrouwbaarheid	9
1.7 Validiteit.....	9
1.8 Leeswijzer	9
1.9 Afkortingen	10
2 De Wet participatiebudget.....	11
2.1 Wet participatiebudget	11
2.1.1 Definities.....	11
2.1.2 Bevoegdheden college	12
2.1.3 Budget.....	13
2.1.4 Verplichtingen ten aanzien van het budget	14
2.1.5 Vrijheden ten aanzien van het budget.....	14
2.2 Doel wet	15
2.2.1 Bevorderen van arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie	15
2.2.2 Bevorderen van integratie en effectieve inburgering	15
2.2.3 Bevorderen van volwasseneneducatie	15
2.3 Doelgroepen en voorzieningen	16
2.4 Beloningen en prikkels.....	19
2.4.1 Verantwoording en terugvordering.....	19
2.4.2 Regelluwe bestedingsruimte.....	20
2.4.3 Outputverdeelmaatstaven.....	20
2.4.4 Prestatieprikkel re-integratie	20
2.5 De participatieladder.....	21
3 De situatie binnen de gemeente Boekel.....	22
3.1 Subdoelgroepen	22
3.1.1 Samenstelling binnen de gemeente Boekel	22
3.1.2 Hoe worden subdoelgroepen bekend?	22
3.1.3 Gevolgen van keuzes	23
3.2 Budget gemeente Boekel	24
3.2.1 Hoogte 2011	24
3.2.2 Verleden.....	24
3.3 Focus gemeente Boekel.....	25
4 Samenwerking	28
4.1 Huidige situatie	28
4.1.1 Samenwerkingspartners	28
4.1.2 Processen	29
4.1.3 Budget.....	29
4.1.4 Regie.....	30
4.1.5 Inkomensvoorzieningen.....	30
4.2 Gewenste situatie	30
4.3 Potentiële/bestaande samenwerkingspartners.....	30

4.3.1	IBN	30
4.3.2	Atlant Groep	31
4.3.3	Optimisd	31
4.3.4	ROC de Leijgraaf.....	31
4.4	Mogelijkheden potentiële/bestaande samenwerkingspartners	32
4.4.1	IBN	32
4.4.2	Atlant Groep	33
4.4.3	Optimisd	34
4.4.4	ROC de Leijgraaf.....	35
4.4.5	Mogelijkheden op een rij.....	36
4.5	Voordelen en nadelen van samenwerking	37
4.5.1	Voordelen en nadelen van partijen	37
4.5.2	Voordelen en nadelen van vormen van samenwerking.....	39
4.6	Juridische aspecten	41
4.6.1	Aanbestedingen.....	41
4.6.2	Overeenkomsten	41
4.7	De toekomst	42
5	Conclusies	43
6	Aanbevelingen	48
	Evaluatie onderzoek	50
	Bronnen.....	51

Samenvatting

Met de komst van de Wet participatiebudget op 1 januari 2009, is er één budget gekomen voor re-integratie, inburgering en educatie. De gemeente Boekel kan hierdoor burgers meer en beter laten participeren. In dit onderzoek werd onderzocht in hoeverre de Wet participatiebudget voldoende aanknopingspunten biedt om de voorzieningen die deze wet biedt vraaggericht in te zetten binnen de gemeente Boekel. Ook werd onderzocht welke verplichtingen en vrijheden voor de gemeente Boekel uit deze wet voortvloeien ten aanzien van subdoelgroepen en samenwerkingspartners.

Het college van burgemeester en wethouders is vrij om te kiezen welke personen zij helpt met een participatievoorziening. Zij is verplicht om inburgeringsplichtige vreemdelingen met een verblijfsvergunning asiel en inburgeringsplichtige bedienaars een participatievoorziening aan te bieden.

Vanaf 2013 is er sprake van een volledig ontschot budget. De onderzoeker is van mening dat dit een geschikt moment is om een eventueel nieuw beleid te gaan voeren. De gemeente Boekel heeft dan anderhalf jaar de tijd om dit beleid vast te stellen en de benodigde voorbereidingen te treffen. Er komen immers ook praktische zaken om de hoek kijken bij verandering van beleid. De registratie van zaken die de gemeente Gemert-Bakel nu regelt zal bijvoorbeeld overgeheveld moeten worden naar de gemeente Boekel of een andere samenwerkingspartner.

Het is aan te bevelen om, waar mogelijk, in te zetten op de outputverdeelmaatstaven. Daarvan heeft de gemeente Boekel telkens twee jaar later profijt. Ook kan de gemeente Boekel baat hebben bij deze manier van werken, omdat de mensen hierdoor meer of beter gaan participeren. Duale inburgeringsvoorzieningen geven mensen bijvoorbeeld meer kans op werk dan standaard inburgeringsvoorzieningen. De duale inburgeringsvoorzieningen tellen dan ook zwaarder mee in de waardering.

Aanvragen voor participatievoorzieningen en aanvragen voor inkomensvoorzieningen zullen vaak samenvallen. Daarom is het aan te bevelen om deze aanvragen op één plaats, en wellicht door één persoon, te laten verwerken. Het kabinet lijkt steeds meer wetten te bundelen en maatwerk voor behoeftige burgers mogelijk te willen maken. Om hier op in te spelen ligt het voor de hand dat de gemeente één loket creëert voor behoeftige burgers.

De gemeente Boekel kan informatie over haar beleid op haar website plaatsen, zodat meer Boekelnaren weten waar ze met welke vraag terecht kunnen. Dit kost niet veel tijd en geld en Boekelnaren zijn erbij gebaat.

Bij de keuze in het te voeren beleid, de manier van samenwerken en de partijen waarmee de gemeente Boekel wil samenwerken, zullen meerdere belangen spelen. Het is aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel om daarin een keuze te maken aan de hand van het/de voor haar zwaarst wegende belang(en).

1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet waar het onderzoek over gaat en hoe het uitgevoerd wordt. Daarnaast worden de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek besproken. Ten slotte zijn de gebruikte afkortingen opgesomd en is een leeswijzer opgenomen.

1.1 Organisatie

De gemeente Boekel ligt in het noordoosten van de provincie Noord-Brabant. In deze gemeente wonen ongeveer 9.800 inwoners. Omdat het een relatief kleine gemeente is, wordt uitvoering van beleid deels uitbesteed.

De afstudeerstage vindt plaats binnen de sector Beleid en Strategie. Sociale Zaken is één van de taakvelden die onder deze sector vallen. De uitvoering van het beleid van Sociale Zaken wordt deels door de gemeente Gemert-Bakel uitgevoerd. De gemeente Boekel stelt wel haar eigen beleid vast op dit gebied, waarbij zij vaak aansluit bij de gemeente Gemert-Bakel.

1.2 Probleembeschrijving

Met de komst van de Wet participatiebudget dient de gemeente Boekel kritisch naar de huidige manier van werken, de doelgroepen en samenwerkingspartners te gaan kijken. Deze zijn namelijk nog gekozen op basis van de oude wetgeving en wensen.

1.2.1 Huidige situatie

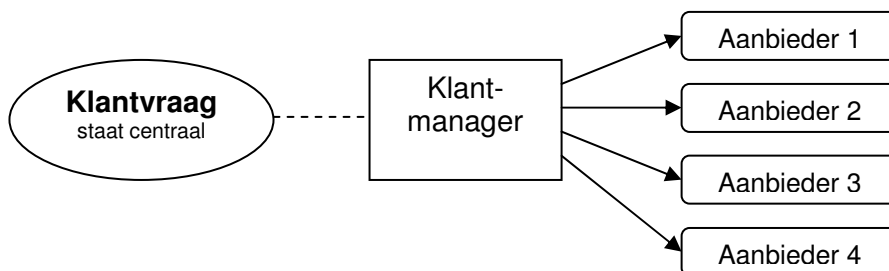
Op 1 januari 2009 is de Wet participatiebudget in werking getreden. Binnen de gemeente Boekel zijn er nog onduidelijkheden over de verplichtingen en mogelijkheden die voortvloeien uit deze wet. Op dit moment zijn de zaken met betrekking tot re-integratie, inburgering en educatie nog op dezelfde manier geregeld als vóór de invoering van de nieuwe wet. Toen was er namelijk sprake van drie aparte budgetten. De gemeente Boekel heeft altijd aanbodgericht gehandeld naar de klant toe om op die manier kosten te kunnen besparen (bijvoorbeeld veel opleidingen tegelijk inkopen). Met de komst van het participatiebudget zijn er veel meer mogelijkheden om klantgericht en dus vraaggericht te werk te gaan en meerdere zaken kunnen uit één budget betaald worden.

De Wet participatiebudget kent tot en met 2013 aanvullende regelingen. De wet is dus nog niet helemaal van kracht zoals de wetgever het bedoeld heeft.

1.2.2 Gewenste situatie

In plaats van aanbodgericht wil de gemeente Boekel vraaggericht gaan werken. De klant moet centraal staan. De gemeente Boekel wil met een klantmanager gaan werken die de vraag van de klant inventariseert en daarop bekijkt welke partijen hij kan benaderen om in de behoefte van deze klant te kunnen voorzien (figuur 1). Het liefst is de gemeente Boekel niet gebonden aan allerlei contracten met aanbieders en het is hun wens om per klant maatwerk in te kunnen kopen (aanbod zonder overeenkomst).

Figuur 1

1.3 Doelstelling

Op 27 mei 2011 voor de gemeente Boekel de verplichtingen en de vrijheden, de doelgroepen en de samenwerkingspartners uiteenzetten met betrekking tot de Wet participatiebudget en aanbevelingen doen omtrent de uitvoering van deze wet, rekening houdend met de wens van de gemeente Boekel om vraaggericht te gaan werken.

1.4 Vraagstelling

In hoeverre biedt de Wet participatiebudget voldoende aanknopingspunten om de voorzieningen die deze wet biedt vraaggericht in te zetten binnen de gemeente Boekel en welke verplichtingen en vrijheden vloeien voor de gemeente Boekel voort uit deze wet ten aanzien van doelgroepen en samenwerkingspartners?

1.5 Onderzoeksmethodiek

Voor de afstudeeropdracht zullen eerst de verplichtingen, mogelijkheden, doelgroepen en de hoogte van het participatiebudget in kaart worden gebracht. Daarna wordt bekeken hoe de gemeente Boekel maatwerk kan bieden aan individuele klanten en welke aanbieders hiervoor geschikt zijn en hier aan mee willen werken. Ook wordt bekeken hoe de samenwerking juridisch ingevuld dient te worden, zodat deze aan de wensen van de gemeente Boekel, de wensen van de samenwerkingspartners en aan de eisen van de wet en regelgeving voldoet.

Fieldresearch: Aanbieders interviewen.

Deskresearch: Heel veel zaken kunnen worden opgezocht in bronnen. Ook op websites van aanbieders kan veel gevonden worden. In dat geval is er sprake van een combinatie van field- en deskresearch.

IBN, de Atlant Groep, Optimisd en ROC de Leijgraaf zijn de aanbieders die geïnterviewd zullen worden. Er is gekozen voor een aantal aanbieders uit de regio en aanbieders waar de gemeente Boekel al mee werkt. Andere aanbieders zijn geen potentiële samenwerkingspartner voor de gemeente Boekel, omdat zij buiten de regio van gemeente Boekel vallen en dus heel weinig ervaring hebben met deze regio. Laatstgenoemde aanbieders hebben ook geen zicht op wat er speelt binnen deze regio. Daarnaast wil de gemeente Boekel heel klantvriendelijk te werk gaan en dat kan niet met aanbieders die buiten de regio van Boekel vallen, omdat de klant dan ver zou moeten reizen. Ook is het natuurlijk van belang dat de gemeente Boekel de betreffende aanbieders naar ervaringen in de samenwerking met andere gemeenten kan vragen.

1.6 Betrouwbaarheid

Als het onderzoek opnieuw gedaan zou worden door een ander, volgens de instructies en wensen van de gemeente Boekel, dan zou deze persoon dezelfde partijen moeten benaderen en dezelfde bronnen moeten raadplegen. Daardoor zou hetzelfde resultaat bereikt worden. De enige uitzondering hierop zou zijn wanneer wetswijzigingen plaatsvinden of regelgeving verandert die van belang zijn/is voor het onderzoeksonderwerp. De resultaten van het onderzoek zijn tot die tijd betrouwbaar. Omdat de grondslag van dit onderzoek in wet- en regelgeving verankerd ligt en iedereen zich aan de wet dient te houden, zijn de resultaten verkregen uit interviews met aanbieders betrouwbaar. Zij dienen zich immers ook aan de wet te houden.

Iedere keer als je de wet raadpleegt, krijg je dezelfde informatie (mits er geen sprake is van wetswijzigingen). Daarom is de wet betrouwbaar.

Websites die worden geraadpleegd wisselen niet steeds van informatie. De websites zijn betrouwbare bronnen en zijn nodig om het onderzoek goed uit te kunnen voeren. Als het onderzoek opnieuw uitgevoerd zou worden, dan worden dezelfde websites voor dezelfde informatie geraadpleegd.

1.7 Validiteit

De aanbieders die geïnterviewd worden hebben geen belang bij het verstrekken van onjuiste informatie. Als de aanbieders dit namelijk wel zouden doen, lopen ze het risico dat de gemeente Boekel geen zaken wil doen met hen.

De aanbieders zijn de enigen die (mondeling of via internet) de benodigde informatie kunnen verstrekken.

Bij het zoeken naar wetgeving, wordt altijd de actuele wet geraadpleegd, via wetten.overheid.nl.

Als er zaken in literatuur worden opgezocht, dan wordt geen oude literatuur gebruikt. De Wet participatiebudget is op 1 januari 2009 in werking getreden, dus het is vrij eenvoudig om te controleren of literatuur actuele informatie bevat.

Bij het zoeken op websites, worden meerdere websites geraadpleegd voor dezelfde informatie. Daarnaast zal de betrouwbaarheid van de informatie worden gecontroleerd door de bron te controleren (wie heeft het stuk geschreven? Wie houdt de website bij? Hoe oud is de informatie?). Zodra informatie als valide kan worden aangemerkt, zal deze opgenomen worden in het rapport.

1.8 Leeswijzer

In dit rapport is allereerst, in hoofdstuk 2, beschreven wat de Wet participatiebudget inhoudt en welke verplichtingen en vrijheden voortvloeien uit deze wet. Vervolgens is het doel van de wet uiteengezet. De doelgroep is onderverdeeld in subdoelgroepen en daarmee voor zover mogelijk uitputtend benoemd, zodat men een beeld krijgt welke groepen personen onder de doelgroep van de Wet participatiebudget valt. Ook beloningen en prikkels om gemeenten te stimuleren om het doel van de wet na te streven zijn beschreven. Aan het eind van hoofdstuk 2 komt de

participatieladder aan bod. In hoofdstuk 3 wordt de situatie binnen de gemeente Boekel besproken. Hierbij komen de doelgroepen binnen de gemeente Boekel en het budget van de gemeente aan bod. Ook wordt vermeld welke prioritering de gemeente Boekel aanbrengt in de doelgroepen. Hoofdstuk 4 staat in het teken van de huidige en de gewenste samenwerking met partners. De mogelijkheden bij potentiële/bestaande samenwerkingspartners worden uiteengezet, evenals de voordelen en de nadelen. Daarna worden de juridische aspecten van samenwerking en toekomstige wetgeving behandeld. Tot slot komen de conclusies, aanbevelingen en de evaluatie van het onderzoek aan bod.

1.9 Afkortingen

In de tekst worden verschillende afkortingen gebruikt als een wet wordt aangehaald. De gebruikte afkortingen met de volledige naam van de bijbehorende wet staan in de tabel hieronder.

Tabel 1

Afkorting ¹	Wet
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004
Bpb	Besluit participatiebudget
College	College van burgemeester en wethouders
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
LPW	Leerplichtwet 1969
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
VW	Vreemdelingenwet 2000
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
Wet BUIG	Wet bundeling uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wib	Wet inburgering
WIJ	Wet investeren in jongeren
Wpb	Wet participatiebudget
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs
WWB	Wet werk en bijstand
WWik	Wet werk en inkomen kunstenaars
WWNV	Wet werken naar vermogen

¹ Onder andere <http://wetten.overheid.nl>

2 De Wet participatiebudget

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet wat de Wpb inhoudt, welke verplichtingen en vrijheden deze wet met zich meebrengt en wat de bedoeling van de wetgever is.

2.1 Wet participatiebudget

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verstrekt aan het college het participatiebudget ten behoeve van de kosten van participatievoorzieningen voor de doelgroep. Dit budget is niet bedoeld voor bekostiging van uitvoeringskosten.²

2.1.1 Definities

Onder de doelgroep vallen de volgende personen:

- Iedere in Nederland woonachtige Nederlander van achttien jaar of ouder;
- Iedere in Nederland woonachtige vreemdeling van achttien jaar of ouder die rechtmatig in Nederland verblijf houdt;
- Iedere in Nederland woonachtige persoon van zeventien jaar of jonger die heeft voldaan aan de kwalificatieplicht, dan wel aan wie een vrijstelling van de kwalificatieplicht is verleend.

Een vreemdeling houdt rechtmatig verblijf in Nederland, wanneer hij of zij een verblijfsvergunning heeft, een gemeenschapsonderdaan van de EU, EER of Zwitserland is of een tot de legale arbeidsmarkt behorende Turkse werknemer is.³

Aan de kwalificatieplicht is voldaan, wanneer de jongere een startkwalificatie heeft behaald.⁴ Een startkwalificatie is een vwo- of havo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2, 3 of 4.⁵ De kwalificatieplicht vervalt wanneer de jongere de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt.

Een participatievoorziening is:⁶

- Een opleiding educatie:⁷
 - o opleidingen voortgezet algemeen volwassenenonderwijs, gericht op het behalen van een diploma vwo, havo of mavo⁸ of onderdelen van dat diploma;
 - o opleidingen gericht op breed maatschappelijk functioneren,
 - sluit aan bij basisberoepsopleiding (mbo, niveau 2).⁹
 - o de opleidingen Nederlands als tweede taal I en II, niveaus B1 en B2 van het Raamwerk NT2, die opleiden voor het niveau van het diploma Nederlands als tweede taal, bedoeld in het Staatsexamenbesluit Nederlands als tweede taal;
 - o de opleidingen Nederlands als tweede taal, niveaus A1 en A2 van het Raamwerk NT2;

² Artikel 2 lid 1 Wpb

³ Artikel 8 sub a t/m e en I VW

⁴ Artikel 4b LPW

⁵ Artikel 1 lid f LPW jo. 7.2.2 lid 1 sub b t/m e WEB

⁶ Artikel 1 Wpb

⁷ Artikel 7.3.1 WEB

⁸ Artikel 7 t/m 9 WVO

⁹ Artikel 7.2.2 lid 1 sub b t/m e WEB

- de opleidingen Nederlands als tweede taal, gericht op alfabetisering;
- andere opleidingen, gericht op sociale redzaamheid.
- Een inburgeringsvoorziening:¹⁰
 - Een inburgeringsvoorziening leidt toe naar het inburgeringsexamen of het staatsexamen Nederlands als tweede taal I of II en omvat het eenmaal kosteloos afleggen van het desbetreffende examen.
- Een taalkennisvoorziening:¹¹
 - Een taalkennisvoorziening is gericht op de verwerving van de kennis van de Nederlandse taal die noodzakelijk is voor het kunnen afronden van een mbo-opleiding, niveau 1 of 2.¹²
- Een re-integratievoorziening:
 - Voorziening tot sociale activering;
 - het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie.¹³
 - Voorziening gericht op arbeidsinschakeling;
 - Arbeidsinschakeling is het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid (geen Wsw-dienstbetrekking), waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een bijstandsuitkering of een nabestaanden- of halfwezenuitkering.¹⁴
 - Een werk-leeraanbod. Recht hierop heeft:¹⁵
 - de jongere die zich in de leeftijdscategorie van 16 tot en met 17 jaar bevindt, geen scholing of opleiding volgt, minder dan 16 uur per week arbeid verricht en die heeft voldaan aan de kwalificatieplicht of aan wie een vrijstelling van die kwalificatieplicht is verleend;
 - de jongere die zich in de leeftijdscategorie van 18 tot en met 26 jaar bevindt en wiens in aanmerking te nemen inkomen lager is dan de inkomensvoorzieningsnorm, waarbij voor het in aanmerking te nemen inkomen het inkomen van de echtgenoot buiten beschouwing wordt gelaten.
 - De inkomensvoorzieningsnorm staat per situatie vermeld in de artikelen 26 tot en met 29 WIJ, deze kan worden vermeerderd of verminderd met de op grond van de artikelen 30 tot en met 35 WIJ door het college vastgestelde verhoging of verlaging.¹⁶

2.1.2 Bevoegdheden college

Het college kan aan personen uit de doelgroep opleidingen educatie, inburgeringsvoorzieningen, taalkennisvoorzieningen of re-

¹⁰ Artikel 19 lid 3 jo. 24a lid 3 Wib

¹¹ Artikel 19 lid 3 jo. 24a lid 3 Wib

¹² Artikel 7.2.2 lid 1 sub a en b WEB

¹³ Artikel 6 lid 1 sub c WWB

¹⁴ Artikel 6 lid 1 sub 8 en lid 2 jo. artikel 7 lid 1 sub a WWB

¹⁵ Artikel 13 lid 1 WIJ

¹⁶ Artikel 5 lid 1 WIJ

integratievoorzieningen aanbieden. Opleidingen educatie kunnen alleen aan personen van achttien jaar en ouder worden aangeboden.¹⁷ Re-integratievoorzieningen en opleidingen educatie kunnen ook worden aangeboden aan vreemdelingen van achttien jaar of ouder die wachten op de beslissing tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, op de beslissing tot het verlengen of het wijzigen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd of op de beslissing op een bezwaar of beroepschrift en uitzetting van de aanvrager achterwege dient te blijven.¹⁸ Re-integratievoorzieningen kunnen ook aan personen van zestien of zeventien jaar worden aangeboden als voor hen de leer- of kwalificatieplicht nog niet is geëindigd en het college van oordeel is dat een leerwerktraject passend is voor hen.¹⁹

2.1.3 Budget

Er is een landelijk budget beschikbaar (macrobudget) voor de verschillende onderdelen van het participatiebudget. Deze onderdelen zijn het re-integratiedeel (verstrekkt door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid), het inburgeringsdeel (verstrekkt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en het educatiedeel (verstrekkt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap). Het participatiebudget wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van objectieve verdeelmaatstaven. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het aantal inwoners binnen een gemeente en de aantallen personen die binnen een bepaalde doelgroep vallen. De uitkomst van de berekening op basis van objectieve verdeelmaatstaven is de hoogte van het participatiebudget die de gemeente toegekend krijgt.²⁰

Outputverdeelmaatstaven

Tot en met 2011 wordt het inburgeringsdeel van het participatiebudget verdeeld op basis van objectieve verdeelmaatstaven, namelijk naar rato van het aantal niet-westerse allochtonen en het aantal allochtonen afkomstig uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet-Unie in de leeftijdscategorie 15 tot en met 65 jaar dat op 1 januari 2007 in de gemeente woonachtig was. Vanaf 2012 wordt het inburgeringsdeel van het participatiebudget volledig verdeeld op basis van outputverdeelmaatstaven. Vanaf 2013 geldt dit ook voor een gedeelte van het educatiedeel.

Bij de berekening van het budget op basis van de outputverdeelmaatstaven wordt telkens gekeken naar de prestaties van de gemeente van twee jaar eerder. Het budget van 2012 wordt dus bepaald aan de hand van de prestaties van 2010.

Voor het inburgeringsdeel zijn de outputverdeelmaatstaven als volgt vastgesteld:

- aantal vastgestelde inburgeringsvoorzieningen (20%);
- aantal vastgestelde duale inburgeringsvoorzieningen en taalkennisvoorzieningen (30%);

¹⁷ Artikel 3 lid 1 Wpb

¹⁸ Artikel 3 lid 2 Wpb, artikel 11 lid 3 WWB en artikel 8 sub g en h VW

¹⁹ Artikel 3 lid 3 Wpb

²⁰ 'Wet participatiebudget',
(<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/dossiers/financieel/participatiebudget/wet-participatiebudget.html>).

- aantal personen dat het inburgeringsexamen of het staatsexamen NT2 I of II heeft behaald (50%).

Vanaf 2013 wordt het educatiedeel voor 25% bepaald op basis van outputverdeelmaatstaven en in 2014 wordt het educatiedeel voor 50% bepaald op basis van outputverdeelmaatstaven. De overige percentages worden bepaald op basis van de objectieve verdeelmaatstaven.

De objectieve verdeelmaatstaven voor het educatiedeel zijn:

- aantal volwassen inwoners (20%);
- aantal volwassen inwoners met laag opleidingsniveau (59%);
- etnische achtergrond van de volwassen inwoners (21%).

De outputverdeelmaatstaven voor het educatiedeel zijn:

- aantal ingekochte cursussen basisvaardigheden, m.n. alfabetiseringscursussen (60%);
- aantal ingekochte vavo-trajecten (15%);
- aantal behaalde vavo-diploma's (12,5%);
- aantal behaalde certificaten Staatsexamen NT2 I of II (12,5%).

Het re-integratiedeel wordt altijd bepaald op basis van objectieve verdeelmaatstaven.²¹

2.1.4 Verplichtingen ten aanzien van het budget

Tot en met 2012²² is het college verplicht om het educatiegedeelte van het participatiebudget te besteden bij regionale opleidingscentra (roc's).²³ Daarnaast dient het educatiegedeelte in die periode alleen gebruikt te worden voor opleidingen educatie.²⁴ Het inburgeringsgedeelte mag in diezelfde periode niet ingezet worden voor opleidingen educatie.²⁵

2.1.5 Vrijheden ten aanzien van het budget

De bedoeling van de wetgever bij het opstellen van de Wpb was het mogelijk maken om burgers meer en beter te laten participeren middels een samenhangende aanpak. Deze aanpak is mogelijk gemaakt door de bestaande schotten tussen de re-integratie- en participatiebudgetten weg te nemen. Hierdoor kunnen burgers bijvoorbeeld tegelijk re-integreren en een opleiding volgen.²⁶

Op dit moment bestaat er nog een schot tussen het inburgeringsdeel en het educatiedeel.

Vanaf 2013 zal het budget volledig ontschot zijn en zijn alle delen van het participatiebudget onderling uitwisselbaar.

Naast de genoemde participatievoorzieningen in paragraaf 2.1.1 kunnen de kosten voor bijvoorbeeld schuldhulpverlening of kinderopvang als

²¹ 'Verdeling van de middelen',
(<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Verdeling-middelen>).

²² *Kamerstukken II* 2009/10, 32 146, nr. 3, p. 2 (MvT).

²³ Artikel 14 lid 2 Wpb

²⁴ Artikel 14 lid 1 Wpb

²⁵ Artikel 14a lid 1 Wpb

²⁶ *Kamerstukken II* 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 1 (MvT).

onderdeel van een re-integratietraject betaald worden vanuit het participatiebudget, zolang deze kosten direct zijn toe te rekenen aan een participatievoorziening.²⁷

Reserveringsregeling

Als het participatiebudget in een kalenderjaar niet volledig is besteed aan participatievoorzieningen, dan kan het college het niet bestede bedrag, tot een maximum van 25% van het totale participatiebudget van dat kalenderjaar, reserveren voor besteding aan participatievoorzieningen in het volgende kalenderjaar.²⁸ Als in een kalenderjaar meer dan het participatiebudget is besteed aan participatievoorzieningen, dan kan het college het meer bestede bedrag, tot een maximum van 25% van het totale participatiebudget van dat kalenderjaar, in mindering brengen op het participatiebudget in het volgende kalenderjaar.²⁹

De reserveringsregeling geldt niet voor het educatiedeel van het participatiebudget (tot en met 2012).³⁰

2.2 Doel wet

Er zijn een aantal ambities die het kabinet heeft ten aanzien van arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie, inburgering en volwasseneneducatie. Het participatiebudget is gevormd, omdat deze een bijdrage kan leveren aan deze ambities.³¹

2.2.1 Bevorderen van arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie

Een van de doelstellingen is dat het aantal huishoudens dat een beroep doet op de bijstand eind 2011 met 75.000 is gedaald ten opzichte van de stand eind 2006. Daarnaast is het een streven om 25.000 niet-uitkeringsgerechtigden (nug'ers) in de periode 2007-2011 aan het werk te helpen of maatschappelijk te laten participeren als de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is.

2.2.2 Bevorderen van integratie en effectieve inburgering

Een doelstelling van het kabinet is dat in 2011 80% van de inburgeringsprogramma's dual wordt uitgevoerd. Dit betekent dat inburgering moet worden gekoppeld aan werk, maatschappelijke participatie of onderwijs. Hierbij kan gedacht worden aan opvoedcursussen, mbo-opleidingen, vrijwilligerswerk, etc.³²

2.2.3 Bevorderen van volwasseneneducatie

Het kabinet wil dat de kennis en vaardigheden van de (beroeps)bevolking worden verbeterd. Educatie kan helpen om voldoende competenties te ontwikkelen. Het gaat er ook om dat het kabinet 'het leven lang leren' wil promoten, zodat zelfredzaamheid binnen de maatschappij wordt bevorderd.³³

²⁷ *Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 13 (MvT).*

²⁸ Artikel 12 lid 1 Bpb

²⁹ Artikel 12 lid 2 Bpb

³⁰ Artikel 12 lid 4 Bpb

³¹ *Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 3 (MvT).*

³² *Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 4 (MvT).*

³³ *Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 5 (MvT).*

2.3 Doelgroepen en voorzieningen

Op basis van de wettelijke bepalingen, zoals omschreven in paragraaf 2.1.1 kan de doelgroep in het kort als volgt omschreven worden:

- Iedereen van 18 jaar en ouder, die in aanmerking komt voor een participatievoorziening;
- Jongeren van 16 en 17 jaar, die:
 - o heeft voldaan aan de kwalificatieplicht;
 - o vrijstelling heeft van de kwalificatieplicht; of
 - o die nog leer- of kwalificatieplichtig is en ten aanzien van wie een leerwerktraject geraden is.

Dit is een allesomvattende beschrijving van de doelgroep, maar op deze manier is het ook enigszins vaag welke soorten personen binnen de doelgroep vallen. De onderzoeker heeft getracht om de doelgroep onder te verdelen in subdoelgroepen en deze, voor zover mogelijk, uitputtend te benoemen, zodat met concrete voorbeelden een beter beeld ontstaat van soorten personen die bediend kunnen worden vanuit het participatiebudget.

In onderstaande tabel staan alle mogelijke subdoelgroepen overzichtelijk vermeld met daarachter de mogelijke voorziening. Daarnaast staat vermeld of het college verplicht is om de specifieke voorziening aan personen uit de doelgroep te verstrekken.

Tabel 2

Subdoelgroep	Mogelijke voorziening	Verplicht
Inburgeringsplichtige vreemdeling met een verblijfsvergunning 'asiel'	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Ja ³⁴ Nee Nee Nee
Inburgeringsplichtige geestelijk bedienaar	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Ja ³⁵ Nee Nee Nee
Overige inburgeringsplichtigen ³⁶	Inburgeringsvoorziening* Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Vrijwillige inburgeraar ³⁷	Inburgeringsvoorziening* Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
De jongere die zich in de leeftijdscategorie van 16 tot en met 17 jaar bevindt, geen scholing of opleiding volgt, minder dan 16 uur per week arbeid verricht en die heeft voldaan aan de kwalificatieplicht of aan wie een vrijstelling van die kwalificatieplicht is verleend.**	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening	Nee Nee Ja
16 en 17 jarigen voor wie de leerplicht of kwalificatieplicht nog niet is geëindigd en ten aanzien van wie het college van	Re-integratievoorzieningen voor zover deze voorzien in de kosten van	Nee

³⁴ Artikel 19 lid 1 sub a Wib

³⁵ Artikel 19 lid 1 sub b Wib

³⁶ Artikel 3, 5 en 6 Wib jo. artikel 2.1 lid 1 en lid 2 Besluit inburgering

³⁷ Artikel 1 lid 1 sub q Wib

oordeel is dat een leer-werktraject geraden is.	ondersteuning die nodig zijn bij een leer-werktraject voor die personen.	
De jongere die zich in de leeftijdscategorie van 18 tot en met 26 jaar bevindt en wiens in aanmerking te nemen inkomen lager is dan de inkomensvoorzieningsnorm.** ³⁸	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening	Nee Nee Ja
Personen met een Wsw-indicatie die op de wachtlijst staan	Re-integratievoorziening; Een voorziening gericht op het verkrijgen van arbeid in een Wsw-dienstbetrekking (overrealisatie op de Wsw-dienstbetrekkingen is niet mogelijk ³⁹)	Nee
(Ex-)Gedetineerden	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Personen met een WW-uitkering	Re-integratievoorziening (Hierbij dient de gemeente Boekel samen te werken met het UWV, omdat laatstgenoemde in eerste instantie verantwoordelijk is voor re-integratie ⁴⁰)	Nee
De werkloze werknemer die jonger dan 65 jaar is en na het bereiken van de leeftijd van 50 jaar werkloos is geworden en in verband met die werkloosheid langer dan drie maanden een WW-uitkering heeft gehad en de volledige uitkeringsduur, inclusief een eventuele verlenging heeft bereikt of na het bereiken van de leeftijd van 50 jaar recht heeft gekregen op een loongerelateerde werkhervattingsuitkering gedeeltelijk arbeidsongeschikten, en wiens recht op werkhervattingsuitkering gedeeltelijk arbeidsongeschikten nadien is geëindigd omdat zijn mate van arbeidsongeschiktheid niet langer ten minste 35% bedraagt. ⁴¹	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening* Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
De gewezen zelfstandige (deze persoon was voor de voorziening in het aangewezen arbeid in het eigen bedrijf of beroep) die jonger dan 65 jaar is en na het bereiken van de leeftijd van 55 jaar het bedrijf of beroep heeft beëindigd. ⁴²	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening* Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee

³⁸ Artikel 13 lid 1 WIJ

³⁹ 'Vragen en antwoorden over de doelgroepen',
<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Doelgroep>.

⁴⁰ Artikel 7 lid 3 tweede volzin WWB

⁴¹ Artikel 2 IOAW

⁴² Artikel 2 lid 1 IOAZ

Personen met een ANW-uitkering	Inburgeringsvoorziening	Nee
	Opleiding Educatie	Nee
	Re-integratievoorziening ^{*43}	Nee
	Taalkennisvoorziening	Nee
Personen met een WWB-uitkering	Inburgeringsvoorziening	Nee
	Opleiding Educatie	Nee
	Re-integratievoorziening ^{*44}	Nee
	Taalkennisvoorziening	Nee
Niet-uitkeringsgerechtigden (nug'ers)	Inburgeringsvoorziening	Nee
	Opleiding Educatie	Nee
	Re-integratievoorziening ^{*45}	Nee
	Taalkennisvoorziening	Nee
Analfabeten*	Opleiding Educatie	Nee
Mensen die vanwege ontbrekende vakken (deficiënties) nog niet aan een beroepsopleidend traject kunnen deelnemen*	Opleiding Educatie	Nee
Hoogopgeleide allochtonen met beperkte Nederlandse taalvaardigheden*	Opleiding Educatie	Nee
Jongvolwassenen zonder startkwalificatie*	Opleiding Educatie	Nee
Mensen met een achterstand ten aanzien van maatschappelijke participatie (bijv. laagopgeleide ouders, digibeten en vrijwilligers) ^{*46}	Opleiding Educatie	Nee
Personen buiten de gemeente	Inburgeringsvoorziening	Nee
	Opleiding Educatie	Nee
	Re-integratievoorziening	Nee
	Taalkennisvoorziening	Nee
Personen met een andere uitkering	Inburgeringsvoorziening	Nee
	Opleiding Educatie	Nee
	Re-integratievoorziening	Nee
	Taalkennisvoorziening	Nee

*) De gemeente heeft primair de taak om zorg te dragen voor de verantwoordelijkheden die uit de verschillende materiewetten (WWB, Wib, WEB, IOAW⁴⁷ en IOAZ⁴⁸) voortvloeien. Dit is de verantwoordelijkheid voor:⁴⁹

- de re-integratie van bijstandsgerechtigden, werkloze niet-uitkeringsgerechtigden en personen met een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet en, indien naar het oordeel van het college noodzakelijk, het aanbieden van een re-integratievoorziening aan deze doelgroep;
- het aanbieden van een inburgeringsvoorziening aan inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars waar dit een wettelijke plicht is van het college, dan wel waar het naar het oordeel van het college nodig is;
- het aanbieden van educatieopleidingen aan personen van 18 jaar en ouder die dit nodig hebben ter bevordering van de persoonlijke ontplooiing ten dienste van het maatschappelijk functioneren. Met

⁴³ Artikel 7 lid 1 sub a WWB

⁴⁴ Artikel 7 lid 1 sub a WWB

⁴⁵ Artikel 7 lid 1 sub a WWB

⁴⁶ Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 5 (MvT).

⁴⁷ Artikel 34 lid 1 sub a IOAW

⁴⁸ Artikel 34 lid 1 sub a IOAZ

⁴⁹ Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 11 (MvT).

name waar het gaat om de volgende doelgroepen: analfabeten, mensen die vanwege deficiënties nog niet aan een beroepsopleidend traject kunnen deelnemen, hoogopgeleide allochtonen met beperkte Nederlandse taalvaardigheden, jongvolwassenen zonder startkwalificatie en mensen die een achterstand hebben ten aanzien van maatschappelijke participatie, bijvoorbeeld laagopgeleide ouderen, digibeten en vrijwilligers.

**) Het college dient deze jongeren een werkleeraanbod te doen als zij hierom vragen.⁵⁰

Tabel 2 geeft duidelijk weer dat er vier subdoelgroepen zijn waarvoor het college verplicht een voorziening moet aanbieden. De inburgeringsplichtige vreemdeling met een verblijfsvergunning 'asiel' (zogenaamde vluchtelingen) en de inburgeringsplichtige geestelijk bedienaar dient de gemeente actief te benaderen. De jongeren die desgevraagd recht hebben op een werkleeraanbod hoeven niet per se actief benaderd te worden. De overige subdoelgroepen hoeft het college geen participatievoorziening aan te bieden. Zij is dus binnen deze groep vrij om te kiezen welke subdoelgroepen zij wel en niet wil laten participeren of aan welke subdoelgroepen zij voorrang verleent boven de andere subdoelgroepen.

Indien het college het noodzakelijk acht om iemand buiten de subdoelgroepen, zoals hierboven omschreven, een voorziening aan te bieden dan is dit mogelijk. Het college dient spaarzaam om te gaan met deze ruimte. De middelen dienen doelmatig te worden ingezet.⁵¹

2.4 Beloningen en prikkels

Om ervoor te zorgen dat gemeenten hun best doen om de doelstellingen van de wetgever te bereiken, zijn er naast de jaarlijkse controle door middel van verantwoording door de gemeenten ook sancties en beloningen in het leven geroepen ter stimulatie.

2.4.1 Verantwoording en terugvordering

Jaarlijks dient het college verantwoording af te leggen aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de uitvoering van de Wpb. Als uit deze verantwoording blijkt dat het participatiebudget niet volledig of onrechtmatig is besteed, wordt het budget voor de hoogte van dat deel teruggevorderd.⁵²

De verantwoordingsinformatie dient de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, binnen dertien maanden na het kalenderjaar waarop zij betrekking heeft, te ontvangen. Als de verantwoordingsinformatie dan niet volledig is ontvangen, dan wordt de uitkering geheel of gedeeltelijk teruggevorderd.⁵³

Het deel van het participatiebudget dat onder de reserveringsregeling (zie paragraaf 2.1.5) valt, wordt niet teruggevorderd. Deze regeling geldt niet voor het deel van het budget dat besteed dient te worden aan opleidingen educatie bij roc's en daaraan niet is besteed.⁵⁴

⁵⁰ Artikel 13 lid 1 jo. artikel 11 lid 1 WIJ

⁵¹ *Kamerstukken II* 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 12 (MvT).

⁵² Artikel 4 lid 1 en 2 Wpb

⁵³ Artikel 4 lid 3 Wpb

⁵⁴ Artikel 4 lid 4 jo. artikel 14 lid 1 en 2 Wpb

2.4.2 Regelluwe bestedingsruimte

Tot 31 december 2011 geldt de regeling dat gemeenten een bedrag van € 12.000 van het participatiebudget regelluw mogen besteden aan participatiebevorderende activiteiten, per inactieve die zij duurzaam (minimaal een half jaar) aan betaald werk van ten minste twintig uur per week helpt. Dit betekent dat het bedrag bijvoorbeeld besteed kan worden om jongeren onder de 18 jaar naar werk te begeleiden en om uitvoeringskosten te betalen, zolang het bedrag binnen het doel van participatiebevordering besteed wordt. Het bedrag mag in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin de periode van zes maanden verstrijkt besteed worden.⁵⁵ De periode van zes maanden moet uiterlijk 31 januari 2011 verstrijken, daarna geldt deze regeling niet meer. De aanvraag van dit bedrag gaat automatisch via de verantwoording.

Een inactieve (nug'er) is een persoon van 27 jaar of ouder, die in de periode van zes maanden voorafgaand aan de ondersteuning door het college niet of ten hoogste de laatste twee maanden geregistreerd staat als werkzoekende bij het UWV, in die periode van zes maanden geen diploma heeft behaald op het niveau van startkwalificatie of hoger en in die periode geen inkomen uit arbeid heeft ontvangen of recht heeft gehad op een uitkering.⁵⁶

Het bedrag dat regelluw te besteden is mag nooit hoger zijn dan het bedrag dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beschikbaar heeft gesteld in dat jaar.⁵⁷

2.4.3 Outputverdeelmaatstaven

Zoals besproken in paragraaf 2.1.3 is er vanaf 2012 sprake van een gedeeltelijke verdeling van het participatiebudget op basis van outputverdeelmaatstaven. Op deze manier ontstaat er automatisch een prestatieprikkel voor gemeenten. Vanaf 2010 kunnen prestaties de hoogte van het budget vanaf 2012 beïnvloeden, omdat steeds wordt gekeken naar de prestaties van twee jaar eerder.

Tabel 3

Verdeling op basis van outputverdeelmaatstaven			
Deel van het participatiebudget	2012	2013	2014 en later
Inburgering	100%	100%	100%
Educatie	0%	25%	50%

2.4.4 Prestatieprikkel re-integratie

Als een gemeente een bijstandsontvanger aan het werk helpt, mag de gemeente het overschot op het inkomensdeel van de Wet werk en bijstand behouden.⁵⁸ Dit is een prestatieprikkel om mensen uit de bijstand te laten stromen. De wetgever is van mening dat een verdeling op basis van outputverdeelmaatstaven voor het re-integratiedeel van het participatiebudget ongewenst is, omdat dan sprake zou zijn van een dubbele sturing. Geen uitstroom uit de bijstand zou al een verminderde

⁵⁵ Artikel 11a lid 1 Bpb

⁵⁶ Artikel 1 Bpb

⁵⁷ Artikel 11a lid 5 Bpb

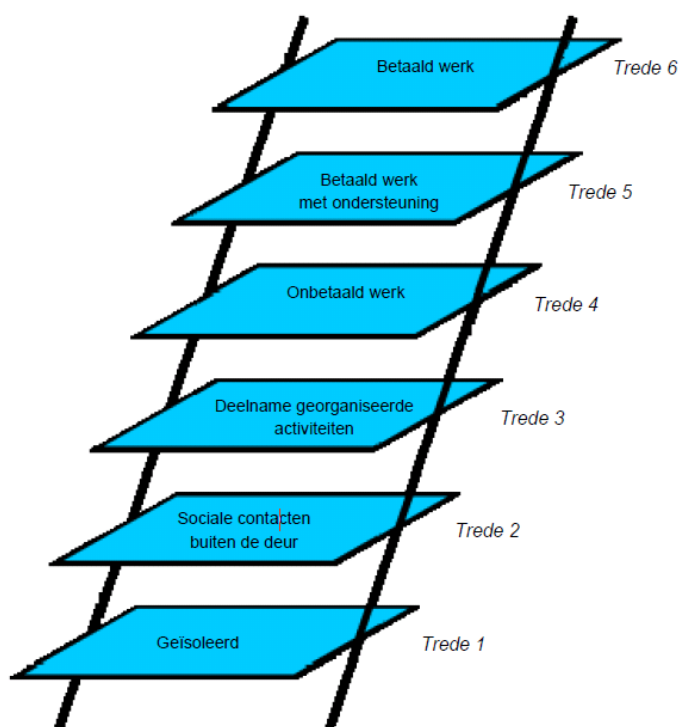
⁵⁸ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 927, nr. 3, p. 5 (MvT).

besparing op het inkomensdeel van de Wet werk en bijstand betekenen en daarnaast zou het participatiebudget ook verminderd worden.⁵⁹

2.5 De participatieladder

In opdracht van en in samenwerking met twaalf gemeenten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft Regioplan Beleidsonderzoek de participatieladder (figuur 2) ontwikkeld. Hiermee kan de mate van participatie in beeld worden gebracht. Met de participatieladder kunnen gemeenten periodiek vaststellen in hoeverre het gemeenschappelijke doel van het participatiebeleid wordt gerealiseerd.⁶⁰ De zesde trede is de hoogst haalbare trede. Met de ladder kan bepaald worden waar een klant staat en waar hij zou willen en/of kunnen staan. Ook kunnen trajecten naast de treden geplaatst worden. De ladder kan door zowel gemeenten als dienstverleners (die de trajecten uitvoeren) gebruikt worden.

Figuur 2

⁵⁹ Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 7 en 8 (MvT).

⁶⁰ Van Horssen & Mallee 2009, p. 1-2.

3 De situatie binnen de gemeente Boekel

In het vorige hoofdstuk is uiteengezet welke subdoelgroepen er zijn, welke verplichtingen uit de wet voortvloeien en wat er allemaal vanuit het participatiebudget betaald kan worden. In deze paragraaf worden deze onderwerpen toegespitst op de situatie binnen de gemeente Boekel.

3.1 Subdoelgroepen

In deze paragraaf wordt de huidige situatie binnen de gemeente Boekel, met betrekking tot de subdoelgroepen, weergegeven. Ook de manier waarop subdoelgroepen bekend worden, wordt weergegeven. Ten slotte wordt uiteengezet welke gevolgen keuzes, met betrekking tot de te helpen subdoelgroepen, kunnen hebben.

3.1.1 Samenstelling binnen de gemeente Boekel

In tabel 4 is weergegeven hoeveel uitkeringsgerechtigden en andere personen uit subdoelgroepen, waarvan het aantal personen bekend is, binnen de gemeente Boekel wonen (laatste kwartaal 2010) om een idee te geven van de verhoudingen.

Tabel 4

Subdoelgroep	Aantal (laatste kwartaal 2010) ⁶¹
Personen met een ANW-uitkering	60
Personen met een WW-uitkering	110
Personen met een WWB-uitkering	40
Personen met een WIJ-uitkering	10
Personen met een IOAZ-uitkering	1
Personen met een IOAW-uitkering ⁶²	2
Inburgeringsplichtigen ⁶³	9

De overige aantallen zijn niet gemakkelijk te achterhalen. Als de gemeente Boekel de overige personen voorzieningen wil aanbieden, dan zal zij actief op zoek moeten gaan naar hen.

3.1.2 Hoe worden subdoelgroepen bekend?

Bepaalde personen uit de subdoelgroepen zijn bekend bij de gemeente Boekel, omdat zij geregistreerd staan als uitkeringsgerechtigden. Anderen zullen zichzelf melden bij de gemeente Boekel met een uitkeringsaanvraag of met de vraag wat de gemeente kan betekenen in hun situatie. In sommige gevallen zal een participatievoorziening geschikt zijn.

Externe partijen, zoals roc's (in het geval van gemeente Boekel is dat ROC de Leijgraaf) en het UWV melden personen uit de subdoelgroepen ook bij gemeente Boekel, omdat deze personen zich bij deze partijen melden of geregistreerd staan. Het UWV meldt personen alleen bij de gemeente

⁶¹ Cijfers laatste kwartaal 2010, afkomstig van CBS Statline, <http://statline.cbs.nl/statweb/> (zoek op *uitkering* met regionale instelling *Gemeente Boekel*).

⁶² Miranda van Duijnhoven, *Aantal IOAZ- en IOAW-uitkeringen, laatste kwartaal 2010*, gesprek met medewerker Sociale Zaken - Gemeente Boekel, Boekel, 6 april 2011.

⁶³ Miranda van Duijnhoven, *Aantal inburgeringsplichtigen in traject, laatste kwartaal 2010*, e-mail van medewerker WVG - Gemeente Boekel, 8 april 2011.

Boekel als het inwoners van de gemeente Boekel zijn die zich bij het UWV melden met een uitkeringsaanvraag, maar hier geen recht op hebben.

Er zijn ook personen uit de subdoelgroepen die zichzelf niet of nauwelijks zullen melden bij de gemeente Boekel. Denk hierbij aan bijvoorbeeld nug'ers, werkenden die in een sociaal isolement leven, analfabeten en laagopgeleiden.

Ook is het vaak niet bekend bij burgers dat de gemeente voor bepaalde groepen mensen participatievoorzieningen aanbiedt en dat zij daar misschien voor in aanmerking komen.

De gemeente Boekel gaat momenteel niet actief op zoek naar personen uit de subdoelgroepen, waarvoor zij niet verplicht is een participatievoorziening aan te bieden. Mensen die zichzelf melden worden geholpen op aanvraag als er een participatievoorziening ingezet kan worden om hun situatie te verbeteren.

3.1.3 Gevolgen van keuzes

Ondanks de vrijheden die het college heeft in het aanbieden van voorzieningen aan gekozen subdoelgroepen, kunnen keuzes in subdoelgroepen wel gevolgen hebben voor de hoogte van het participatiebudget of de hoogte van de regelluwe bestedingsruimte binnen het participatiebudget. Hoe meer nug'ers duurzaam aan het werk geholpen worden, hoe meer regelluwe bestedingsruimte. Hoe hoger de gemeente Boekel scoort op de outputverdeelmaatstaven, des te hoger zal het participatiebudget zijn over twee jaar. Dit zijn dus wel zaken om rekening mee te houden in de keuzes die het college maakt.

Financieel kan ook een afweging worden gemaakt. Er zijn mensen die bijvoorbeeld een uitkering ontvangen die niet door de gemeente wordt verstrekt. Deze mensen kosten de gemeente (nog) geen geld. Nug'ers maken geen gebruik van een uitkering. Zij kosten de gemeente ook geen geld, maar als hen een participatievoorziening aangeboden wordt kost dit wel geld. Daar tegenover staat dat zij meer of beter gaan participeren in de maatschappij.

Als besloten wordt om een subdoelgroep te helpen die zich niet uit zichzelf zal melden, dan zal de gemeente actief op zoek moeten naar deze subdoelgroep of de mogelijkheden tot het verkrijgen van een participatievoorziening voor mensen uit deze subdoelgroep bekendmaken binnen de gemeente Boekel (bijvoorbeeld door verspreiding van folders of middels de website van de gemeente Boekel). Ook dit kost geld, maar het levert op dat mensen gaan participeren.

Vanuit financieel oogpunt is het het voordeligst om te investeren in mensen die een uitkering ontvangen en dus geld kosten. Als zij gaan participeren en voor zichzelf kunnen zorgen houdt de gemeente geld over, doordat deze mensen geen uitkering meer nodig hebben. De participatievoorziening is dan maar een eenmalige investering. Vanuit maatschappelijk oogpunt is het natuurlijk ook wenselijk om andere personen, die geen uitkering ontvangen, ook te helpen door hen een participatievoorziening aan te bieden.

3.2 Budget gemeente Boekel

De hoogte van het macrobudget (het totale beschikbare participatiebudget voor alle gemeenten samen) verandert ieder jaar en is mede afhankelijk van de economische situatie en ontwikkelingen. De afgelopen jaren is het macrobudget steeds in omvang afgenomen. Daarnaast gaan de outputverdeelmaatstaven vanaf 2012 een rol spelen in de vaststelling van de hoogte van het budget.

3.2.1 Hoogte 2011⁶⁴

Het macrobudget voor het jaar 2011 is als volgt opgebouwd:

Tabel 5

Macrobudget	1.697.827.000
Re-integratie	1.335.660.000
Inburgering	246.813.000
Educatie	115.354.000

Het voorlopige participatiebudget 2011 van gemeente Boekel is als volgt opgebouwd:

Tabel 6

Budget gemeente Boekel	217.778
Re-integratie	133.650
Inburgering	18.811
Educatie	65.317

3.2.2 Verleden

In onderstaande tabellen is weergegeven hoe het participatiebudget in de afgelopen twee jaar was opgebouwd en hoeveel de gemeente Boekel heeft besteed⁶⁵ aan participatievoorzieningen.

Tabel 7

2009	Budget ⁶⁶	Begroot	Werkelijk	Restant
Re-integratie	€ 104.532,00	€ 61.000,00	€ 121.180,00	€ 16.648,00-
Inburgering	€ 20.327,00	€ 19.879,00	€ 12.800,00	€ 7.527,00
Educatie	€ 109.162,00	€ 105.759,00	€ 109.162,00	€ -
Totaal	€ 234.021,00	€ 186.638,00	€ 243.142,00	€ 9.121,00-

Tabel 8

2010	Budget ⁶⁷	Begroot	Werkelijk	Restant
Re-integratie	€ 107.984,00	€ 133.569,00	€ 122.838,00	€ 14.854,00-
Inburgering	€ 44.014,00	€ 29.203,00	€ 59.453,00	€ 15.439,00-
Educatie	€ 82.114,00	€ 100.000,00	€ 82.114,00	€ -
Totaal	€ 234.112,00	€ 262.772,00	€ 264.405,00	€ 30.293,00-

⁶⁴ 'Specificatiebestand voorlopige budgetten 2011',
(<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/financiering/2011/Specificatie-voorlopige-budgetten-2011>).

⁶⁵ Uittreksel uit de financiële administratie van de gemeente Boekel, 23 februari 2011.

⁶⁶ 'Definitief budget 2009',
(<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/financiering/2009/Budgetverdeling-2009-definitief>).

⁶⁷ 'Specificatiebestand definitieve budgetten 2010',
(<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/financiering/2011/Specificatie-definitieve-budgetten-2010>).

3.3 Focus gemeente Boekel

Op basis van de informatie uit hoofdstuk 2 en de informatie uit de vorige paragrafen van dit hoofdstuk, is besloten om het college een voorstel te doen, betreffende het aanbrengen van een prioritering in de subdoelgroepen.⁶⁸

Het voorstel is om de subdoelgroepen te verdelen in drie categorieën:

- categorie A: onder deze categorie vallen subdoelgroepen waarvoor het college (desgevraagd) verplicht is een voorziening aan te bieden of het college een verantwoordelijkheid heeft en aan deze subdoelgroepen de hoogste prioriteit wil toekennen.
- Categorie B: onder deze categorie vallen subdoelgroepen waarvoor het college een verantwoordelijkheid heeft of het college zich verantwoordelijk voelt. Deze groepen krijgen een minder hoge prioriteit.
- Categorie C: onder deze categorie vallen de overige subdoelgroepen. Deze subdoelgroepen krijgen de laagste prioriteit.

De gemeente Boekel kiest, waar mogelijk, voor een passieve benadering. Iedereen die erom vraagt en binnen één van de subdoelgroepen valt, wordt geholpen. Mocht het participatiebudget op dreigen te raken, dan wordt de prioritering toegepast, waarbij subdoelgroepen uit categorie A voorrang krijgen. Daarnaast worden subdoelgroepen uit categorie B in een dergelijk geval alleen geholpen als het budget dat toelaat. Subdoelgroepen uit categorie C worden dan niet geholpen.

Tabel 9

Categorie A		
Subdoelgroep	Mogelijke voorziening	Verplicht
Inburgeringsplichtige vreemdeling met een verblijfsvergunning 'asiel'	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Ja Nee Nee Nee
Inburgeringsplichtige geestelijk bedienaar	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Ja Nee Nee Nee
De jongere die zich in de leeftijdscategorie van 16 tot en met 17 jaar bevindt, geen scholing of opleiding volgt, minder dan 16 uur per week arbeid verricht en die heeft voldaan aan de kwalificatieplicht of aan wie een vrijstelling van die kwalificatieplicht is verleend.	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening	Nee Nee Ja
De jongere die zich in de leeftijdscategorie van 18 tot en met 26 jaar bevindt en wiens in aanmerking te nemen inkomen lager is dan de inkomensvoorzieningsnorm.	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening	Nee Nee Ja
De werkloze werknemer die jonger dan 65 jaar is en na het bereiken van de	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie	Nee Nee

⁶⁸ Miranda van Duijnhoven, *Doelgroepdiscussie*, discussie met sectordirecteur Beleid en Strategie, beleidsmedewerker Welzijn en Onderwijs, beleidsmedewerker Sociale Zaken en trainee - Gemeente Boekel, Boekel, 6 april 2011.

leeftijd van 50 jaar werkloos is geworden en in verband met die werkloosheid langer dan drie maanden een WW-uitkering heeft gehad en de volledige uitkeringsduur, inclusief een eventuele verlenging heeft bereikt of na het bereiken van de leeftijd van 50 jaar recht heeft gekregen op een loongerelateerde werkhervattingsuitkering gedeeltelijk arbeidsongeschikten, en wiens recht op werkhervattingsuitkering gedeeltelijk arbeidsongeschikten nadien is geëindigd omdat zijn mate van arbeidsongeschiktheid niet langer ten minste 35% bedraagt.	Re-integratievoorziening* Taalkennisvoorziening	Nee Nee
De gewezen zelfstandige (deze persoon was voor de voorziening in het aangewezen arbeid in het eigen bedrijf of beroep) die jonger dan 65 jaar is en na het bereiken van de leeftijd van 55 jaar het bedrijf of beroep heeft beëindigd.	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Personen met een WWB-uitkering	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee

Tabel 10

Categorie B		
Subdoelgroep	Mogelijke voorziening	Verplicht
Overige inburgeringsplichtigen	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Vrijwillige inburgeraar	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
16 en 17 jarigen voor wie de leerplicht of kwalificatieplicht nog niet is geëindigd en ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject geraten is.	Re-integratievoorzieningen voor zover deze voorzien in de kosten van ondersteuning die nodig zijn bij een leer-werktraject voor die personen.	Nee
Analfabeten	Opleiding Educatie	Nee
Mensen die vanwege ontbrekende vakken (deficiënties) nog niet aan een beroepsopleidend traject kunnen deelnemen	Opleiding Educatie	Nee
Hoogopgeleide allochtonen met beperkte Nederlandse taalvaardigheden	Opleiding Educatie	Nee
Jongvolwassenen zonder startkwalificatie	Opleiding Educatie	Nee
Mensen met een achterstand ten aanzien van maatschappelijke participatie (bijv. laagopgeleide ouderen, digibeten en vrijwilligers)	Opleiding Educatie	Nee

Tabel 11

Categorie C		
Subdoelgroep	Mogelijke voorziening	Verplicht
Personen met een Wsw-indicatie die op de wachtlijst staan	Re-integratievoorziening; Een voorziening gericht op het verkrijgen van arbeid in een Wsw-dienstbetrekking (overrealisatie op de Wsw-dienstbetrekkingen is niet mogelijk)	Nee
(Ex-)Gedetineerden	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Personen met een WW-uitkering	Re-integratievoorziening (Hierbij dient de gemeente Boekel samen te werken met het UWV, omdat laatstgenoemde in eerste instantie verantwoordelijk is voor re-integratie)	Nee
Personen met een ANW-uitkering	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Niet-uitkeringsgerechtigden (nug'ers)	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Personen buiten de gemeente	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee
Personen met een andere uitkering	Inburgeringsvoorziening Opleiding Educatie Re-integratievoorziening Taalkennisvoorziening	Nee Nee Nee Nee

Het college is op 3 mei 2011 akkoord gegaan met het voorstel.⁶⁹

⁶⁹ 'Openbare besluitenlijst vergadering burgemeester en wethouders week 18, d.d. 3 mei 2011', www.boekel.nl (klik achtereenvolgens op *Bestuur*, *College van B&W*, *Besluitenlijsten*, *Openbare besluitenlijsten B&W 2011* en *Openbaar benw.wk18 - 2011.DOC*).

4 Samenwerking

In dit hoofdstuk wordt de huidige manier van werken met betrekking tot de aspecten van de Wpb uiteengezet. Het is de wens van de gemeente Boekel om vraaggericht te gaan werken. De klant moet centraal staan. De mogelijkheden hiertoe worden in dit hoofdstuk ook uiteengezet. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met een aantal bestaande en potentiële samenwerkingspartners. Het hoofdonderwerp van de gesprekken was de mogelijkheid tot vraaggericht werken voor de gemeente Boekel in een eventuele/de bestaande samenwerking. De resultaten van deze gesprekken en de mogelijke vormen van samenwerking worden ook behandeld in dit hoofdstuk.

4.1 Huidige situatie

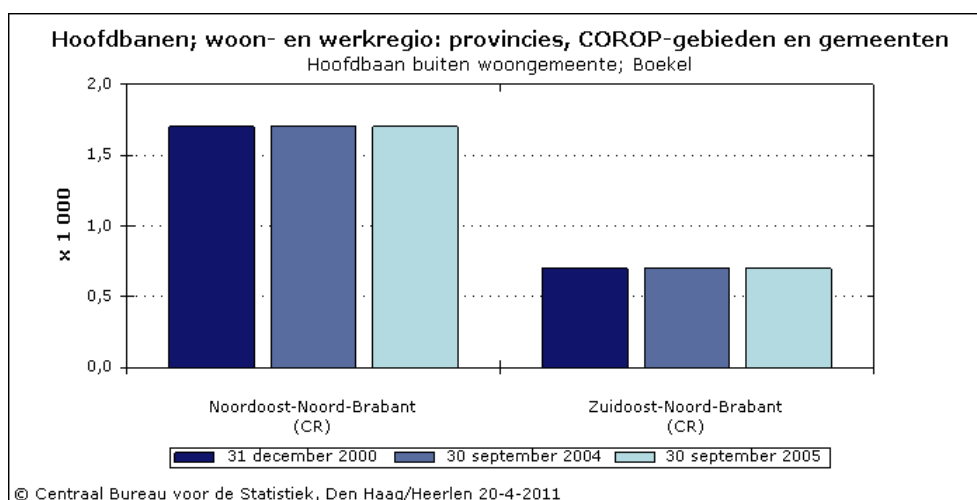
Sinds de invoering van de Wpb heeft de gemeente Boekel haar beleid omtrent re-integratie, inburgering en educatie niet aangepast. In deze paragraaf wordt uiteengezet hoe de zaken tot nu toe geregeld zijn.

4.1.1 Samenwerkingspartners

Sinds 2009 voert de gemeente Gemert-Bakel de werkzaamheden en administraties met betrekking tot de WWB-aanvragen uit. Het kan dan gaan om aanvragen voor inkomensvoorzieningen, re-integratievoorzieningen en een combinatie hiervan. Als de gemeente Boekel re-integratieactiviteiten inkoopt voor haar burgers bij de gemeente Gemert-Bakel, dan worden deze ondergebracht bij de Atlant Groep.⁷⁰ Dat is de samenwerkingspartner van de gemeente Gemert-Bakel op het gebied van re-integratie.

De gemeente Gemert-Bakel valt onder de regio Zuidoost-Noord-Brabant en de gemeente Boekel valt onder de regio Noordoost-Noord-Brabant. Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat de Boekelnaren die buiten de eigen gemeente werken, meestal werken in het gebied Noordoost-Noord-Brabant (figuur 3).

Figuur 3

⁷⁰ 'Beleidsplan Werk en Inkomen 2011', www.gemert-bakel.nl (zoek op *participatiebudget*), p. 9-10.

Inburgeringsvoorzieningen, taalkennisvoorzieningen en educatievoorzieningen worden verzorgd door ROC de Leijgraaf in Veghel. Dit roc is gevestigd in en opereert voornamelijk in de regio Noordoost-Noord-Brabant.

4.1.2 Processen

Hieronder worden de processen uiteen gezet, zoals de klant ze nu doorloopt.

Inburgering

- Klant → gemeente Boekel → intake → ROC de Leijgraaf → intake → traject

Educatie

- Klant → gemeente Boekel → intake → ROC de Leijgraaf → intake → traject
- Klant → ROC de Leijgraaf → intake + contact gemeente Boekel → traject

Re-integratie

- Klant → (gemeente Boekel →) gemeente Gemert-Bakel → intake → Atlant Groep → intake → traject
- Klant → (gemeente Boekel →) UWV → intake → gemeente Gemert-Bakel → intake → Atlant Groep → intake → traject
- Klant → (gemeente Boekel →) UWV → intake → gemeente Gemert-Bakel → intake → traject

Vooral op het gebied van re-integratie bestaan er (onnodige) dubbelingen in het proces. Tenzij de burger weet dat hij/zij bij de gemeente Gemert-Bakel moet zijn, komt hij/zij eerst bij verschillende instanties voordat hij/zij op de juiste plek terecht komt. Deze dubbelingen kunnen ook voortkomen uit het feit dat het, voor de invoering van de Wpb, een verplichting was om als werkzoekende ingeschreven te staan bij het UWV, voordat men in aanmerking kon komen voor een re-integratievoorziening. Nu is deze verplichting er niet meer. Het UWV blijft in eerste instantie verantwoordelijk voor de re-integratie van personen met een UWV-uitkering, zoals een werkloosheidsuitkering.⁷¹

4.1.3 Budget

Het volledige educatiedeel van het participatiebudget wordt bij ROC de Leijgraaf besteed aan opleidingen educatie. Als er sprake is van een overschot ten aanzien van het budget, dan zet ROC de Leijgraaf die middelen, in overleg met de gemeente Boekel, in voor inwoners uit andere gemeenten, zodat het budget volledig benut wordt.

Op de website van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid staat het volgende: "Overigens betekent het feit dat een gemeente het participatiebudget kan inzetten voor een inwoner van andere gemeente uitdrukkelijk niet dat samenwerkende gemeenten budget aan elkaar mogen overdragen of budgettekorten en -overschotten met elkaar mogen verrekenen of salderen."⁷²

⁷¹ 'Vragen en antwoorden over de doelgroepen', <http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Doelgroep>, p. 1.

⁷² 'Vragen en antwoorden over de doelgroepen', <http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Doelgroep>, p. 2.

De manier waarop nu met het budget wordt omgegaan, lijkt dus op de grens van het rechtmatige te balanceren.

4.1.4 Regie

De overeenkomsten die de gemeente Boekel met de gemeente Gemert-Bakel en ROC de Leijgraaf heeft, zijn tot stand gekomen doordat de twee laatstgenoemde partijen deze contracten heeft opgesteld. Natuurlijk kan de gemeente Boekel invloed uitoefenen op de inhoud van deze overeenkomsten, maar tot op heden heeft zij hierin geen actieve houding aangenomen. Prestaties van de partijen worden gecontroleerd, maar de gemeente Boekel zou kunnen onderzoeken of dit in voldoende mate gebeurt.

4.1.5 Inkomensvoorzieningen

Sinds 1 januari 2010 wordt één budget verstrekt aan de gemeenten voor de uitkeringen op grond van de WWB, de IOAW, de IOAZ, levensonderhoud voor startende ondernemers uit het Bbz 2004 en de WWIK.⁷³ De personen die recht hebben op een uitkering op grond van één van deze wetten, vallen onder de subdoelgroepen van het participatiebudget. In de praktijk betekent dit dat aanvragen voor uitkeringen samen kunnen vallen met het aanvragen voor een participatievoorziening.

De gemeente Gemert-Bakel verstrekt de uitkeringen namens de gemeente Boekel.

4.2 Gewenste situatie

De gemeente Boekel wil graag vraaggericht gaan werken. De vraag van de klant is het uitgangspunt. Hierop wordt dan het aanbod samengesteld. De gemeente Boekel ziet wel iets in het idee van een klantmanager die de juiste trajecten voor de klant kan uitzetten bij of in samenwerking met de juiste samenwerkingspartners. De bedoeling is dat de klantmanager de intake van de klant verzorgt en op die manier de vraag van de klant inventariseert. Hierbij kan hij gebruik maken van de participatieladder. De klantmanager heeft contact met verschillende partijen die in de behoefte van de klant kunnen voorzien. De gemeente Boekel is liever niet gebonden aan contracten met strikte verplichtingen naar de partijen toe. Per klant wil de gemeente maatwerk in kunnen kopen.

4.3 Potentiële/bestaande samenwerkingspartners

Een selectie aanbieders van producten en diensten, die aansluiten op de wensen van de subdoelgroepen, uit de regio zijn benaderd om te bekijken wat zij kunnen bieden aan de gemeente Boekel in het kader van de vraaggerichte benadering. In deze paragraaf wordt iedere aanbieder kort geïntroduceerd.

4.3.1 IBN

Werkvoorzieningschap Brabant Noordoost is een gemeenschappelijke regeling, opgericht door dertien gemeenten, waaronder de gemeente Boekel. Dit werkvoorzieningschap is voor 100% eigenaar van IBN via aandelen. De gemeente Boekel is dus mede-eigenaar van IBN. De

⁷³ Wet BUIG

gemeente Boekel verkrijgt, naar rato van de ingebrachte werkomzet, samen met de andere gemeenten 50% van het nettoresultaat van IBN.⁷⁴

IBN is een holding. Hieronder vallen diverse dochterondernemingen, waaronder IBN Arbeidsintegratie.⁷⁵

‘Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt succesvol naar betaald, volwaardig werk brengen’. Dat is de missie van IBN Arbeidsintegratie.⁷⁶

IBN is al een samenwerkingspartner op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening.

4.3.2 Atlant Groep

De Atlant Groep is een samenwerkingsverband tussen de gemeenschappelijke regeling Atlant Groep 2008 en Stichting Arbeidsplaatsen.

De aandeelhouders van de Atlant Groep zijn de gemeenten Asten, Deurne, Gemert/Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren.⁷⁷

De missie van de Atlant Groep is om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoveel mogelijk te trainen en blijvend of tijdelijk te plaatsen binnen de reguliere arbeidsmarkt. Waar dit niet mogelijk is, biedt de Atlant Groep werk of werkervaringsplaatsen, al dan niet in samenwerking met partners.⁷⁸

4.3.3 Optimisd

Optimisd is de Intergemeentelijke Sociale Dienst van de gemeenten Bernheze, Schijndel, Sint-Michielsgestel en Veghel.

De dienstverlening van Optimisd is onder te verdelen in de onderdelen werk, uitkering, minimabeleid en schuldhelpverlening. Optimisd begeleidt mensen naar betaald werk en verstrekt namens de gemeenten uitkeringen. Ook voert Optimisd de Wet inburgering uit.⁷⁹ Het motto van Optimisd is: “Werk boven uitkering voor alle cliënten die kunnen werken”.⁸⁰

4.3.4 ROC de Leijgraaf

ROC de Leijgraaf is een opleidingscentrum voor de regio Noordoost-Noord-Brabant en verzorgt diverse cursussen en opleidingen voor jongeren en volwassenen. Ook kan zij helpen bij re-integratie en inburgering.

⁷⁴ ‘Social Paper’, IBN, (http://www.ibn.nl/filemanager/ibn/documenten/Social_paper_IBN.pdf), 2010, p. 11.

⁷⁵ ‘Organisatie’, IBN, (<http://www.ibn.nl/ibn/bedrijf/organisatie>).

⁷⁶ ‘Missie/Doelstelling’, IBN, (<http://www.ibn.nl/arbeidsintegratie/bedrijf/missie-doelstelling>).

⁷⁷ ‘Feiten & Cijfers’, Atlant Groep, (<http://www.atlantgroep.nl/default.asp?link=feitenencijfers.html>).

⁷⁸ ‘Over de Atlant Groep’, Atlant Groep, (<http://www.atlantgroep.nl/default.asp?link=overatlant.html>).

⁷⁹ ‘Dienstverlening’, Optimisd, (<http://www.optimisd.nl/dienstverlening>).

⁸⁰ ‘Werk’, Optimisd, (<http://www.optimisd.nl/dienstverlening/werk>).

4.4 Mogelijkheden potentiële/bestaande samenwerkingspartners

De benaderde aanbieders kwamen met verschillende opties om Boekel bij te staan in een participatiebeleid met een vraaggerichte benadering.

4.4.1 IBN

Het is mogelijk om losse trajecten of producten in te kopen bij IBN. Ook kan IBN een concreet aanbod doen aan de gemeente Boekel als de te helpen subdoelgroepen, de omvang hiervan en het door de gemeente Boekel gewenste eindresultaat bekend zijn.

Voor sommige trajecten zijn een minimum aantal deelnemers nodig, voordat het traject kan starten. Indien de gemeente Boekel hier geen bezwaar tegen heeft, kan IBN de deelnemers van andere gemeenten bij de deelnemers van gemeente Boekel betrekken, zodat het minimum aantal deelnemers sneller bereikt kan worden.

IBN kan alle subdoelgroepen aannemen (intake) en eventueel doorverwijzen. IBN heeft een erg goede relatie met ROC de Leijgraaf. Daarnaast werkt IBN ook samen met de Atlant Groep op het gebied van de Wajong. IBN wil ook samenwerken op andere gebieden als de gemeente Boekel dit wenst.

IBN is van mening dat er drie mogelijkheden zijn voor de gemeente Boekel:

1. De personen uit de subdoelgroepen komen bij IBN en krijgen een intakegesprek. IBN zal het juiste traject uitstippelen en eventueel de nodige partijen inschakelen. Onder deze partijen vallen ook de partners van IBN die gespecialiseerd zijn op het gebied van zorg.
2. De gemeente Boekel kan er ook voor kiezen om een klantmanager bij de gemeente Boekel in te zetten en deze klantmanager losse trajecten of producten in te laten kopen bij IBN als de klantmanager van mening is dat deze passend zijn voor een persoon.
3. Ook zou de gemeente Boekel de uitvoering deels zelf op zich kunnen nemen, door mensen in dienst te nemen in het kader van re-integratie.

Afhankelijk van de manier van samenwerken kan IBN geheel of gedeeltelijk zorg dragen voor de financiële verantwoording. Op het gebied van re-integratie zijn bedragen nu al naar een individueel traject te herleiden.

De focus op het gebied van re-integratie ligt op 45-plussers en jongeren die langer dan een jaar werkloos zijn. Hierbij wordt eerst bekeken wat de reden is van het lang werkloos zijn en van daaruit wordt het juiste traject uitgezet om de oorzaak weg te nemen.

Het doel van re-integratie is het zo snel mogelijk naar werk begeleiden van personen. Hierbij wordt altijd maatwerk geleverd.

In overleg is het altijd mogelijk om afspraken te maken, afgestemd op de wensen van de gemeente Boekel. Deze afspraken kunnen dan vastgelegd worden in een overeenkomst.

IBN wil met een nieuw concept gaan werken en daarbij de samenwerking zoeken met zorginstellingen en ROC de Leijgraaf. Nu wordt bekeken hoe dit concept het beste ingevuld kan gaan worden. Zodra dit duidelijk is, wil

IBN alle regiogemeenten een concreet voorstel doen op basis van dit nieuwe concept.⁸¹

4.4.2 Atlant Groep

Atlant heeft standaardproducten en -diensten, zogenaamde modules. De gemeente Boekel zou deze los kunnen inkopen. Liever werkt de Atlant Groep niet op deze manier, omdat het niet in het voordeel van de klant werkt.

De Atlant Groep werkt graag op basis van een individuele vraaggerichte benadering. Hierbij wordt bekeken waar de klant graag zou willen werken en wat de klant kan. Het is niet zo dat de wens van de klant bepalend is, maar het is een streven van de Atlant Groep om op deze wens aan te sluiten. Waar de ene klant een intake nodig heeft die heel kort is, waarna hij snel kan re-integreren, zal de andere klant een langer intakeproces doorlopen en zal het langer duren voordat hij of zij begeleid kan worden naar werk.

Als de gemeente bijvoorbeeld een module 'intake' en een module 're-integratie' zou inkopen, dan bestaat er een overschot aan middelen bij de ene klant en bij de andere klant een groot tekort aan middelen. Natuurlijk speelt het financiële aspect mee. Hierdoor zou het kunnen dat er minder tijd in een klant gestoken wordt die het wel nodig heeft, omdat er niet meer geld aan uitgegeven wordt.

Soms zijn er voor de start van bepaalde trajecten groepen nodig en is er een wachttijd voordat een traject kan starten.

Alle subdoelgroepen kunnen in principe terecht, maar op dit moment doet de Atlant Groep nog niet veel met educatie (personen zonder startkwalificatie) en niets met inburgering. De meeste gemeenten die met de Atlant Groep werken, houden dit in eigen beheer.

De Atlant Groep heeft een groot netwerk van partners om zich heen. Met IBN werkt de Atlant Groep samen op het gebied van de Wajong. Op het gebied van educatie werkt de Atlant Groep onder andere samen met ROC ter Aa. Sommige klanten worden opgeleid op mbo, niveau 1 of 2 op het gebied van assemblage, schoonmaak en groen. Ook laaggeletterden worden geholpen met educatie. Volgens de Atlant Groep is de doelgroep binnen de gemeente Boekel niet groot en zou deze groep in één keer geholpen kunnen worden met een project.

Binnen de Atlant Groep zijn ook medische specialisten aanwezig, waardoor ook zorg intern kan worden geboden.

Als de gemeente Boekel met een eigen klantmanager wil gaan werken en de regie wil houden, dan krijg je wel meerdere intakemomenten (door de klantmanager en bijvoorbeeld de re-integratieconsulent bij de Atlant Groep). Dit kan vervelend zijn voor de klant, omdat op twee plaatsen dezelfde vragen gesteld worden. Dit zijn dubbelingen in het proces en die

⁸¹ Miranda van Duijnhoven, *Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering*, interview met Regiomanager Uden - IBN, Veghel, 17 maart 2011.

kosten tijd en geld. Volgens de Atlant Groep is het een betere oplossing als je twee personen in één hebt.

Bij de gemeente Someren zit een consulent van de Atlant Groep, die ingeleerd is door de gemeente. Dit geeft als voordeel dat deze consulent kennis heeft op het gebied van re-integratie, de connecties die daarbij horen heeft en beantwoordt aan de wensen van de gemeente. Een consulent op locatie komt niet op de loonlijst van de gemeente Boekel te staan. Als de gemeente Boekel een interne consulent wil, kan deze consulent zowel met de partners van Atlant als de partners van de gemeente Boekel werken. Deze consulent dient wel voldoende getraind (ook op het gebied van inburgering en educatie, indien gewenst) te worden door de gemeente Boekel. Samenwerking met een consulent inkomen is dan gewenst. De consulent van de Atlant Groep zal dan maatwerk inkopen per klant. De consulent wordt per uur betaald. Hierbij moet gedacht worden aan een bedrag van 70 à 80 euro per uur.

De gemeente Gemert-Bakel heeft ervoor gekozen om het gehele re-integratiedeel van het participatiebudget over te hevelen naar de Atlant Groep. De overeenkomst met de Atlant Groep heeft een looptijd van tien jaar. De gemeente Boekel zou ook voor een dergelijke constructie kunnen kiezen.

Als de gemeente Boekel besluit om samen te gaan werken met de Atlant Groep, dan wil de Atlant Groep hier zo snel mogelijk van op de hoogte zijn. De intentie uitspreken (vrijblijvend) is voldoende. Dan gaat de Atlant Groep aan de slag met een concreet voorstel. Door gebrek aan middelen, gaan projecten sneuvelen. Hierdoor komen de komende maanden consulenten vrij.

De Atlant Groep wil graag samenwerken met de gemeente Boekel. De invulling van deze samenwerking dient vastgelegd te worden in een overeenkomst.⁸²

4.4.3 Optimisd

Losse trajecten bij Optimisd inkopen is een mogelijkheid. Op dit moment werkt Optimisd (nog) niet op deze manier. Alle gemaakte kosten worden onder de deelnemende gemeenten verdeeld. De kostprijs van trajecten zou door Optimisd uitgerekend moeten worden om losse trajecten aan te kunnen bieden. Het bestuur van Optimisd moet wel eerst toestemming geven om de gemeente Boekel op deze manier te kunnen bedienen. Optimisd dient eerst te weten hoe groot de doelgroep is, omdat het uitrekenen van de kostprijs een hele klus is.

Optimisd eist flexibele instroommomenten van partners. Ook wanneer niet voldaan is aan een minimum aantal deelnemers. Optimisd probeert zoveel mogelijk trajecten zelf uit te voeren in samenwerking met de zorginstellingen om kosten te besparen. Optimisd werkt veel met ABC-trajecten (Alfabetisering, Budgettering en Computervaardigheden).

⁸² Miranda van Duijnhoven, *Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering*, interview met Directeur Arbeidsintegratie - Atlant Groep, Helmond, 23 maart 2011.

Mensen uit de subdoelgroepen worden aangemeld door gemeenten, werkgevers, ROC de Leijgraaf of het UWV. In principe wordt iedereen geholpen, tenzij iemand geacht wordt zelf in zijn/haar participatie te kunnen voorzien. Optimisd richt zich op 65-minners. Binnen Optimisd is er een jongerenloket. Van hieruit worden werkgevers benaderd. Optimisd doet dit in samenwerking met het UWV. Van ROC de Leijgraaf is een adviseur aanwezig en twee keer per week is er inloop mogelijk bij iemand van Sociaal Raadsliedenwerk.

Combinaties van trajecten zijn mogelijk. Optimisd biedt bijvoorbeeld cursussen aan in het kader van schuldhulpverlening en sociale activering. Specialisme wordt bij partners ingehuurd. Het opzetten van een project, afgestemd op de behoefte van een gemeente is ook een mogelijkheid. Op dit moment wordt onderwijs meestal door de gemeenten zelf verzorgd.

Er bestaat een samenwerkingsverband met IBN en WSD (doet hetzelfde als IBN, maar bestrijkt een ander gebied), genaamd het Work First-concept. Dit concept richt zich op het inzetten van (betaald) werk als re-integratiemiddel.

Optimisd kan altijd herleiden aan welk traject een klant heeft deelgenomen.

Als een gemeente een tekort heeft, dan wordt dit verrekend met een andere gemeente.

Optimisd wil graag aan een verzoek van de gemeente Boekel voldoen. Een voordeel voor de gemeente Boekel is dat Optimisd uitkeringen kan verstrekken. Alles is bespreekbaar. Optimisd wil graag dat de gemeente Boekel aansluit als gemeente bij Optimisd. Dit levert automatisch op dat krachten worden gebundeld. Samenwerking kost geld, maar daar krijgt de gemeente Boekel bezit voor terug. De bijdrage van de gemeente wordt berekend naar rato (50% aantal inwoners + 50% aantal uitkeringsgerechtigden).

Optimisd heeft beleidsvrijheid en een verordenende bevoegdheid.⁸³

4.4.4 ROC de Leijgraaf

Maatwerk is altijd mogelijk. ROC de Leijgraaf vindt het wenselijk om maatwerkprojecten vast te leggen.

ROC de Leijgraaf biedt standaardtrajecten aan met een totaalprijs voor een minimum aantal deelnemers. Als het minimum aan deelnemers niet wordt behaald en het traject moet toch doorgaan, dan betaalt de gemeente Boekel toch de trajectprijs, geldend voor het minimum aantal deelnemers.

Het is vrij om personen aan te melden. Soms moeten mensen wel wachten op het instroommoment.

Ter bevordering van de flexibele instroom zou het wenselijk zijn dat gemeenten de aanmeldingen bundelen. Misschien kan ROC de Leijgraaf hierin iets betekenen, bijvoorbeeld in de vorm van een nieuwsbrief waarin

⁸³ Miranda van Duijnhoven, *Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering*, interview met Directeur - Optimisd, Veghel, 21 maart 2011.

per gemeenten het aantal aanmeldingen voor een traject staat. Op die manier is het voor iedere gemeente duidelijk wat de status is en zullen groepen/klassen eerder gecreëerd worden en trajecten eerder van start kunnen gaan. Als de aanmeldingen met andere gemeenten gebundeld worden, dan is de gemeente Boekel goedkoper uit. Hoe losser men inkoopt, des te duurder is men uit.

In principe kunnen alle personen uit de subdoelgroepen bij ROC de Leijgraaf terecht.

ROC de Leijgraaf werkt samen met Optimisd en IBN.

De ondergrens van aanwezigheid voor cursisten is 80%. Als deze grens is bereikt gaat ROC de Leijgraaf, eventueel met de samenwerkingspartner, met de cursist in gesprek.

Op dit moment zijn diverse resultaten zichtbaar in de financiële afrekening. Het is nu zo dat personen die een traject gevolgd hebben na beëindiging of voltooiing van een traject uit beeld verdwijnen. In de toekomst kan afgesproken worden dat deze personen gevolgd moeten worden.

ROC de Leijgraaf neemt de financiële verantwoording op zich. Hierbij zijn de ingezette middelen terug te leiden naar een individu.

Bij het aangaan van een nieuwe overeenkomst met ROC de Leijgraaf is het altijd mogelijk om tussentijds aanvullingen hierop overeen te komen.

Als de gemeente Boekel van plan is om losse producten te gaan inkopen, dan vindt ROC de Leijgraaf het prettig als de intentie tot samenwerking wordt vastgelegd in een overeenkomst. Ook wil zij dan vastleggen hoe moet worden omgegaan met nieuwe aanmeldingen.

De educatiemiddelen van de gemeente Boekel gaan nu steeds niet op. Boekel zou hier slim gebruik van kunnen maken door te bekijken wat ROC de Leijgraaf nog meer zou kunnen betekenen voor Boekelse personen. Tot nu toe zijn de overschotten steeds ingezet voor andere gemeenten (in overleg met de gemeente Boekel).

Voorlopig wil de gemeente Boekel de samenwerking met ROC de Leijgraaf handhaven. In 2012 dient voor 2013 te worden bekeken hoe de gemeente Boekel verder wil gaan in deze samenwerking. Hierbij is het van belang dat de cursisten die in een traject zitten, tijdens een eventuele overgang, hun traject kunnen afmaken.⁸⁴

[4.4.5 Mogelijkheden op een rij](#)

In onderstaande tabel zijn relevante mogelijkheden, per partij, kort weergegeven.

⁸⁴ Miranda van Duijnhoven, *Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering*, interview met manager Bedrijfsvoering en teammanager Uden/Veghel – ROC de Leijgraaf, Boekel, 21 maart 2011.

Tabel 12

	IBN	Atlant Groep	Optimisd	ROC de Leijgraaf
Inkoop per product mogelijk?	Ja	Ja	Ja, op termijn, mits toestemming bestuur	Ja
Bevoegd tot verstrekken uitkering?	Nee	Nee	Ja	Nee
Kan klantmanager leveren op locatie Boekel?	Ja ⁸⁵	Ja	Optie is bespreekbaar ⁸⁶	Optie is bespreekbaar ⁸⁷
Kan als klantmanager fungeren op eigen locatie?	Ja	Ja	Ja	Nee, alleen op het gebied van educatie
Wenst exclusieve overeenkomst	Nee	Ja, bij voorkeur	Ja, bij voorkeur	Nee

4.5 Voordelen en nadelen van samenwerking

In deze paragraaf worden de voor- en nadelen van samenwerking met partijen, per partij, besproken. Daarna worden de mogelijke vormen van samenwerking besproken en daarbij worden de voor- en nadelen, per vorm, kort besproken.

4.5.1 Voordelen en nadelen van partijen

Hieronder worden de voor- en de nadelen van de huidige samenwerking met partijen besproken.

Huidige manier van werken

Als de gemeente Boekel de huidige manier van werken voortzet, dan zou de gemeente zich af kunnen vragen of deze manier gewenst is.

Tabel 13

Gemert-Bakel		ROC de Leijgraaf	
Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
Goede relatie	Valt onder regio Zuidoost-Noord-Brabant (richt zich op die regio en bijbehorende organisaties)	Goede relatie	De regio ligt bij ROC de Leijgraaf (maar dit hoeft niet per se)

⁸⁵ Miranda van Duijnhoven, *Mogelijkheid intern inzetten klantmanager van IBN*, telefoongesprek met Regiomanager Uden - IBN, 11 mei 2011.

⁸⁶ Miranda van Duijnhoven, *Mogelijkheid intern inzetten klantmanager van Optimisd*, e-mail van Directeur - Optimisd, 10 mei 2011.

⁸⁷ Miranda van Duijnhoven, *Mogelijkheid intern inzetten klantmanager van ROC de Leijgraaf*, e-mail van Teammanager Uden/Veghel – ROC de Leijgraaf, 11 mei 2011.

Kan uitkeringen verstrekken	De regie ligt bij de gemeente Gemert-Bakel	Aanvullende afspraken zijn altijd mogelijk	Middelen worden soms voor personen uit andere gemeenten ingezet. Dit kan een gevolg zijn van de bestedingsverplichting.
Meeliften op verordeningen en beleid is (tot op zekere hoogte) mogelijk.	Dubbelingen in processen	Denkt mee met de gemeente Boekel	
	Onduidelijk in hoeverre zij bereid is om zaken aan te passen op de wensen van de gemeente Boekel?	Breed aanbod	
	De structuur die de gemeente Gemert-Bakel sinds kort hanteert is anders dan de wens van de gemeente Boekel.	Handhaving (80% aanwezigheid is ondergrens)	
		Mogelijkheid tot rapporteren volgens wensen van de gemeente Boekel	
		Samen met IBN bezig met nieuw concept (innovatief)	

Hieronder worden de voor- en de nadelen van samenwerking met potentiële samenwerkingspartners besproken.

Mogelijke samenwerking

Indien de samenwerking niet wordt voortgezet, kan voor een andere partner en/of structuur worden gekozen.

Tabel 14

IBN	
Voordeel	Nadeel
De gemeente Boekel is mede-eigenaar, dus zij profiteert van meer omzet	Kan geen uitkeringen verstrekken
Richt zich op de regio Noordoost-Noord-Brabant	De gemeente Boekel moet zelf verordeningen en beleid opstellen
Werkt samen met ROC de Leijgraaf	
Bereid om aan te sluiten op wensen van de gemeente Boekel	
Goede relatie (al partner op het gebied van Wsw)	
Bezig met nieuw concept (innovatief)	

Tabel 15

Atlant Groep	
Voordeel	Nadeel
Is bekend met verschillende manieren van werken (bijv. interne klantmanagers Atlant bij gemeenten)	Andere gemeenten (aandeelhouders) profiteren van meer omzet
Alle wensen zijn bespreekbaar	Richt zich op de regio Zuidoost-Noord-Brabant
	Kan geen uitkeringen verstrekken
	De gemeente Boekel moet zelf verordeningen en beleid opstellen
	Doet weinig met educatie en niets met inburgering.

Tabel 16

Optimisd	
Voordeel	Nadeel
Richt zich op de regio Noordoost-Noord-Brabant	Nog geen ervaring met inburgering en beperkt met educatie
Aansluiting als gemeente levert bezit op	Minder beleidsvrijheid (dit wordt door gemeenten gezamenlijk bepaald)
Aansluiting als gemeente levert krachtenbundeling van diverse gemeenten op.	Niet zeker of losse trajecten inkopen mogelijk is.
Optimisd heeft beleidsvrijheid en een verordenende bevoegdheid.	Tekorten en overschotten worden met andere gemeenten verrekend.
Kan uitkeringen verstrekken	Eist flexibele instroommomenten (duurder)
Alle wensen zijn bespreekbaar	
Tekorten en overschotten worden met andere gemeenten verrekend.	
Verzorgt zelf cursussen	
Eist flexibele instroommomenten (snel werk)	
UWV, ROC de Leijgraaf en Sociaal Raadslieden intern	
Jongerenloket (innovatief)	

4.5.2 Voordelen en nadelen van vormen van samenwerking

Samenwerking kan met verschillende partijen, maar ook in verschillende vormen. Hieronder worden de mogelijkheden uiteen gezet. Gezien de beperkte aantallen personen die binnen de subdoelgroepen van het participatiebudget vallen, zou per optie moeten worden bekeken of deze rendabel (genoeg) is.

Interne klantmanager

Hierbij neemt de gemeente Boekel de taak (weer) op zich om zowel de inkomensvoorzieningen te verstrekken als de intake te verzorgen voor klanten die onder de subdoelgroepen van het participatiebudget vallen. Dit zorgt ervoor dat de klant niet op twee plaatsen nagenoeg dezelfde gesprekken hoeft te voeren en het zorgt voor een efficiënte werkwijze. De klantmanager binnen de gemeente Boekel bepaalt voor welke voorziening (en eventuele uitkering) een klant in aanmerking komt en koopt deze in bij een partij die deze voorziening aanbiedt.

Op deze manier houdt de gemeente Boekel de regie in eigen hand. De klantmanager dient wel over bepaalde vaardigheden te beschikken. Ook

dient te worden bekeken of de gemeente Boekel over voldoende capaciteit beschikt, zowel in middelen als het juiste personeel.

Interne klantmanager van externe partij

Bij deze optie is de klantmanager in dienst van een externe partij, maar werkt deze op locatie bij de gemeente Boekel. Het ligt voor de hand dat deze klantmanager op dezelfde manier te werk gaat als de hierboven genoemde 'interne klantmanager' en dus zowel de inkomens- als de participatievoorzieningen verzorgt.

Afhankelijk van het soort bedrijf waar de klantmanager in dienst is, kan het zijn dat de klantmanager al over (een deel van) de benodigde expertise beschikt. Het kan echter ook zo zijn dat de klantmanager getraind moet worden om de (overige) werkzaamheden te kunnen verrichten. De klantmanager kan volgens de wensen van de gemeente Boekel werken. Daarnaast kan het zo zijn dat de klantmanager gebruik kan maken van het netwerk van het bedrijf waar hij in dienst is. Ook dit is afhankelijk van het soort bedrijf. Het werken met externe partijen kan ook het gevaar voor belangenverstrengeling met zich meebrengen.

Als de klantmanager getraind moet worden, dienen hier de juiste middelen en mensen beschikbaar voor te zijn.

Externe klantmanager

Op dit moment werkt de gemeente Boekel deels met een externe klantmanager. De gemeente Gemert-Bakel verstrekt inkomensvoorzieningen aan Boekelse klanten en regelt de re-integratie. De gemeente Boekel zou ervoor kunnen kiezen om alle subdoelgroepen van het participatiebudget te laten bedienen door een externe klantmanager, bijvoorbeeld bij de gemeente Gemert-Bakel.

Als de gemeente Boekel voor een externe klantmanager kiest, dan zou mogelijk minder efficiënt gewerkt kunnen worden, doordat de inkomensvoorzieningen wellicht niet door die partij verstrekt kunnen worden. In het geval van de gemeente Gemert-Bakel en Optimisd is dit probleem er niet. In de verschillende wetten die de inkomensvoorzieningen regelen, is geregeld dat het college verantwoordelijk is voor het verstrekken van uitkeringen, maar dat de uitvoering van die wetten alleen volledig gemandateerd kunnen worden aan bestuursorganen en aan het bestuur van een openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling.⁸⁸

Het werken met een externe partij brengt het risico op belangenverstrengeling met zich mee. Door een weloverwogen keuze te maken is de kans groot dat deze partij een grote mate van expertise bezit.

Intergemeentelijke sociale dienst

De gemeente Boekel kan ervoor kiezen om met een intergemeentelijke sociale dienst (ISD) samen te gaan werken of deze op te richten in samenwerking met andere gemeenten. De gemeenten Uden, Oss en Landerd vallen onder dezelfde regio als de gemeente Boekel en zijn niet

⁸⁸ Onder andere (de verschillende materiewetten bevatten dezelfde bepalingen als de WWB) artikel 7 lid 4 en artikel 8b WWB jo. artikel 8 WGR.

aangesloten bij een dergelijke instantie. Deze gemeenten zouden potentiële samenwerkingspartners kunnen zijn voor de gemeente Boekel. Aansluiten bij een bestaande ISD (Optimisd) binnen de regio is ook een mogelijkheid.

Het voordeel van een ISD is dat de krachten gebundeld worden. Er zal geen sprake zijn van belangenverstrengeling. Het opzetten van een ISD is wel een intensief traject. Een ander nadeel is dat je samenwerkt met andere gemeenten die misschien andere wensen hebben, waarmee rekening gehouden moet worden. Het feit dat Boekel maar een kleine gemeente is, met minder inwoners, een kleinere doelgroep en minder middelen hoeft niet per se een probleem te zijn als afgesproken kan worden dat iedere gemeente gelijke invloed kan uitoefenen op het te voeren beleid.

Commerciële uitvoeringsdienst

Deze laatste optie sluit aan bij het nieuwe concept, dat mogelijk door IBN wordt ontwikkeld. Hierbij zijn er verschillende organisaties, met ieder hun eigen expertise, die een samenwerkingsverband aangaan. Ook hierbij zal sprake zijn van regionale samenwerking, maar mogelijk ook van belangenverstrengeling. Een ander nadeel is dat deze dienst mogelijk geen inkomensvoorzieningen kan verstrekken.

4.6 Juridische aspecten

In deze paragraaf wordt besproken welke juridische aspecten komen kijken bij een samenwerking met een andere partij.

4.6.1 Aanbestedingen

Als de gemeente Boekel besluit om een andere partij de diensten te laten uitvoeren die nodig zijn in het kader van de Wpb, dan kan het zijn dat de gemeente Boekel dit volgens de Europese aanbestedingsrichtlijnen moet doen.

Opdrachten in het kader van de Wpb vallen onder diensten. Bij diensten onder een drempelwaarde van € 193.000 is de gemeente vrij om een leverancier te kiezen. Maar boven deze drempelwaarde moet de gemeente Europees aanbesteden.⁸⁹

4.6.2 Overeenkomsten

In de gesprekken met de potentiële en bestaande samenwerkingspartners kwam naar voren dat alle partijen bereid zijn tot onderhandelen en graag willen kijken in hoeverre zij aan de wensen van de gemeente Boekel kunnen voldoen. Daarvoor dienen zij exact te weten wat de wensen zijn, welke subdoelgroepen bediend moeten worden en wat de omvang van die subdoelgroepen is. In een samenwerkingsovereenkomst kan veel vastgelegd worden, maar dit is de gemeente niet verplicht. Partijen vinden het meestal prettig als er afspraken worden vastgelegd. Een intentie vastleggen is vaak voldoende om de zekerheid op samenwerking te bieden en te krijgen.

⁸⁹ 'Drempelbedragen', www.rijksoverheid.nl (zoek op *drempelbedragen*).

4.7 De toekomst

Het kabinet wil per 1 januari 2013 de WWNV invoeren. Deze wet vervangt de WIJ en de WWB. Ook mensen met arbeidsvermogen die normaal gesproken een beroep zouden doen op de Wajong of Wsw, vallen onder deze regeling. Voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten blijft de Wajong bestaan en voor mensen die niet in staat zijn om bij een reguliere werkgever aan het werk te gaan, blijft de Wsw bestaan. Uitgangspunt van de nieuwe wet is dat mensen die kunnen werken, moeten werken. Er komt met de invoering van deze wet één ongedeeld re-integratiebudget.⁹⁰ Hierdoor ontstaat er een raakvlak met de uitvoering van de Wpb.

⁹⁰ 'Hoofdpijnennotitie werken naar vermogen', 21 april 2011, www.rijksoverheid.nl (zoek op *werken naar vermogen*).

5 Conclusies

Op 1 januari 2009 is de Wet participatiebudget in werking getreden. De wetgever wilde de gemeenten de mogelijkheid geven om burgers meer en beter te laten participeren middels een samenhangende aanpak. Deze aanpak is mogelijk door de bestaande schotten tussen de re-integratie- en participatiebudgetten weg te nemen. Hierdoor kunnen burgers bijvoorbeeld tegelijk re-integreren en een opleiding volgen.

In dit onderzoek werd onderzocht in hoeverre de Wet participatiebudget voldoende aanknopingspunten biedt om de voorzieningen die deze wet biedt vraaggericht in te zetten binnen de gemeente Boekel. Ook werd onderzocht welke verplichtingen en vrijheden voor de gemeente Boekel uit deze wet voortvloeien ten aanzien van subdoelgroepen en samenwerkingspartners.

Uit het participatiebudget kunnen participatievoorzieningen ten behoeve van de doelgroep bekostigd worden. Dit kunnen opleidingen educatie, inburgeringsvoorzieningen, taalkennisvoorzieningen of re-integratievoorzieningen zijn. Daarnaast kunnen kosten voor ondersteunende voorzieningen, zoals schuldhulpverlening of kinderopvang, betaald worden uit het participatiebudget, zolang deze kosten direct gerelateerd zijn aan een participatievoorziening.

Onder de doelgroep valt iedereen van 18 jaar en ouder, die in aanmerking komt voor een participatievoorziening en in bepaalde gevallen jongeren van 16 en 17 jaar. De gemeente Boekel is een kleine gemeente en de omvang van de doelgroep is daardoor klein. De mensen uit de doelgroep worden geholpen op aanvraag als een participatievoorziening ingezet kan worden om hun situatie te verbeteren. Mensen uit de doelgroep worden bekend bij de gemeente Boekel, doordat zij zichzelf melden bij de gemeente Boekel of een samenwerkingspartner van de gemeente of doordat zij geregistreerd staan als uitkeringsgerechtigde.

Het college van burgemeester en wethouders is verplicht een inburgeringsvoorziening te verstrekken aan inburgeringsplichtige vreemdelingen met een verblijfsvergunning asiel en inburgeringsplichtige geestelijk bedienaars. Het college van burgemeester en wethouders is verplicht om desgevraagd een werkleeraanbod te doen aan jongeren van 16 tot en met 17 jaar, die geen scholing of opleiding volgen, minder dan 16 uur per week arbeid verrichten en die hebben voldaan aan/zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht. Dit geldt ook voor jongeren van 18 tot en met 26 jaar, waarvan het inkomen lager is dan de inkomensvoorzieningsnorm. Daarnaast heeft het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijkheden om bepaalde mensen uit de subdoelgroepen te helpen, maar dit is geen wettelijke verplichting.

Nu wordt het budget verdeeld op basis van objectieve verdeelmaatstaven. Vanaf 2012 wordt het inburgeringsdeel van het participatiebudget volledig verdeeld op basis van outputverdeelmaatstaven. In 2013 en vanaf 2014 zal het educatiedeel voor 25% respectievelijk 50% worden bepaald op basis van outputverdeelmaatstaven. Hierbij wordt steeds gekeken naar de prestaties van twee jaar eerder.

Tot en met 2012 dient het educatiedeel volledig te worden besteed bij regionale opleidingscentra aan opleidingen educatie. Het inburgeringdeel mag tot die tijd niet ingezet worden voor opleidingen educatie.

Jaarlijks dient het college van burgemeester en wethouders verantwoording af te leggen aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de uitvoering van de Wet participatiebudget. Voor zover het participatiebudget niet volledig is besteed, wordt het restant teruggevorderd. En als het budget onrechtmatig is besteed, dan wordt dat deel teruggevorderd. Het budget wordt ook geheel of gedeeltelijk teruggevorderd als de verantwoordingsinformatie niet (volledig) is ontvangen.

Van het totale participatiebudget kan 25% gereserveerd worden voor of in mindering worden gebracht op het participatiebudget in het volgende kalenderjaar. Tot en met 2012 geldt deze regeling niet voor het educatiedeel. Als de gemeente Boekel vóór 31 januari 2011 een inactieve duurzaam (minimaal een half jaar) aan betaald werk van ten minste twintig uur per week helpt, mag zij, het kalenderjaar na het verstrijken van de periode van zes maanden, € 12.000 van het participatiebudget regelluw besteden aan participatiebevorderende activiteiten. Dit bedrag mag nooit hoger zijn dan het re-integratiedeel van het participatiebudget.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel heeft gekozen voor een passieve benadering. Iedereen die binnen de doelgroep valt, wordt desgevraagd een participatievoorziening aangeboden. Als het budget op dreigt te raken, dan wordt een prioritering in de subdoelgroepen toegepast, waarbij de subdoelgroepen met de laagste prioriteit in dat kalenderjaar niet worden geholpen en de subdoelgroepen met een middelhoge prioriteit alleen nog worden geholpen als het budget dat toelaat.

De gemeente Gemert-Bakel voert de werkzaamheden en administraties met betrekking tot de WWB-/WIJ-aanvragen uit. Het gaat dan om aanvragen voor inkomensvoorzieningen en/of re-integratievoorzieningen. De gemeente Gemert-Bakel valt onder de regio Zuidoost-Noord-Brabant en de gemeente Boekel valt onder de regio Noordoost-Noord-Brabant. Boekelnaren die buiten de gemeente werken, werken meestal in het gebied Noordoost-Noord-Brabant. Inburgeringsvoorzieningen, taalkennisvoorzieningen en educatievoorzieningen worden verzorgd door ROC de Leijgraaf in Veghel. Dit roc is gevestigd in en opereert voornamelijk in de regio Noordoost-Noord-Brabant.

ROC de Leijgraaf zet het educatiedeel van de gemeente Boekel, in overleg, in om participatievoorzieningen voor burgers uit andere gemeenten te bekostigen, zodat het budget helemaal benut wordt. Doordat het niet de bedoeling is dat budgetten met elkaar verrekend worden, lijkt deze manier van besteden op de grens van het rechtmatige te balanceren.

De gemeente Gemert-Bakel verstrekt inkomensvoorzieningen namens de gemeente Boekel. Aanvragen voor uitkeringen kunnen samenvallen met aanvragen voor participatievoorzieningen, doordat uitkeringsgerechtigden onder de subdoelgroepen van het participatiebudget vallen. Prestaties van de huidige samenwerkingspartners worden gecontroleerd, maar de

gemeente Boekel zou kunnen onderzoeken of deze controle in voldoende mate gebeurt.

Doordat Boekelnaren vaak niet bekend zijn met de manier van werken van de gemeente Boekel, komen zij vaak eerst bij verschillende instanties voordat zij op de juiste plek geholpen worden. Dit is voor de Boekelnaren niet prettig, omdat zij op verschillende plaatsen hun verhaal moeten doen en dan weer doorgestuurd worden.

De gemeente Boekel wil graag vraaggericht werken. De vraag van de klant staat daarbij centraal. Het liefst werkt de gemeente in de toekomst met een klantmanager die de juiste trajecten bij de juiste klant zoekt en de juiste samenwerkingspartners benadert die in de behoefte van die klant kunnen voorzien. Ook is de gemeente Boekel liever niet gebonden aan contracten met strikte verplichtingen om de klanten op die manier maatwerk te kunnen bieden.

Met vier bestaande/potentiële samenwerkingspartners zijn gesprekken gevoerd om te inventariseren wat zij de gemeente Boekel kunnen bieden in de bestaande/een eventuele samenwerking met een vraaggerichte benadering. Hierbij gaat het om IBN, de Atlant Groep, Optimisd en ROC de Leijgraaf. De Atlant Groep is de enige partij die niet binnen dezelfde regio als de gemeente Boekel valt.

Behoudens de wettelijke verplichtingen is de gemeente Boekel vrij in het kiezen van samenwerkingspartners en het voeren van een eigen beleid. De wettelijke verplichtingen staan een beleid op basis van een vraaggerichte benadering niet in de weg. Tot en met 2012 geldt de bestedingsverplichting voor het educatiedeel, maar de gemeente Boekel kan wel zelf kiezen met welk roc zij wil samenwerken.

De bestaande/potentiële samenwerkingspartners hebben allen aangegeven zich flexibel op te willen stellen en de gemeente Boekel graag van dienst te willen zijn. Alle partijen kunnen de financiële verantwoording grotendeels voor hun rekening nemen. Het liefst leggen zij afspraken vast in een overeenkomst. Hierin staat dan hoe de samenwerking ingevuld dient te worden. Het is geen verplichting om een overeenkomst vast te leggen, maar partijen willen in ieder geval zeker weten dat de gemeente Boekel met hen wil samenwerken. Daar staat tegenover dat wensen van de gemeente Boekel ook vastgelegd kunnen worden. Op die manier kan de gemeente Boekel partijen ook houden aan de vastgelegde afspraken. De Atlant Groep en Optimisd hebben beiden aangegeven dat zij liever zien dat de gemeente Boekel met (een van) hen een exclusieve overeenkomst sluit, zodat zij alle subdoelgroepen aannemen voor een intake en daarvoor de trajecten uitzetten. ROC de Leijgraaf heeft aangegeven dat een overeenkomst met haar altijd tussentijds gewijzigd en/of aangevuld kan worden.

Alle partijen bieden de mogelijkheid aan gemeenten om losse trajecten in te kopen. Optimisd kan net als de gemeente Gemert-Bakel uitkeringen verstrekken. Optimisd heeft ook beleidsvrijheid en een verordenende bevoegdheid. Zij heeft alleen nog geen ervaring met het leveren van losse trajecten en voor die manier van werken heeft zij toestemming nodig van haar bestuur. Zij ziet liever dat de gemeente Boekel als gemeente aansluit bij Optimisd. Hierdoor zou de gemeente Boekel mede-eigenaar worden en

worden krachten met andere gemeenten gebundeld. Optimisd verrekent budgetten van gemeenten om tekorten op te vangen. Het is niet de bedoeling dat dit met de participatiebudgetten wordt gedaan, maar hierover zou de gemeente Boekel wellicht afspraken kunnen maken met Optimisd bij een eventuele samenwerking. De Atlant Groep heeft aangegeven liever niet met losse trajecten (modules) te werken.

Sommige trajecten kunnen pas starten als het minimum aantal deelnemers behaald is. IBN en ROC de Leijgraaf geven aan dat zij deelnemers van meerdere gemeenten kunnen samenvoegen, zodat het minimum aantal deelnemers eerder bereikt is. Optimisd eist flexibele instroommomenten. Doordat trajectprijzen vaak gelden voor een minimum aantal deelnemers, is het duurder als trajecten moeten starten, terwijl niet voldaan is aan het minimum. Daar staat tegenover dat mensen eerder zullen participeren, dan wanneer gewacht wordt tot het minimum aantal deelnemers is bereikt.

Om duidelijke afspraken te kunnen maken en de gemeente Boekel optimaal van dienst te kunnen zijn, vinden alle partijen het wenselijk om vooraf te weten hoe groot de doelgroep is. Ook willen zij weten wie zij moeten helpen en wat het gewenste eindresultaat voor de gemeente Boekel is.

De gemeente Boekel kan in verschillende vormen samenwerken. Met een interne klantmanager houdt de gemeente de regie in eigen hand. De klantmanager verstrekt uitkeringen en zet participatietrajecten uit. De klantmanager moet voldoende ervaring hebben en daarvoor dient de gemeente Boekel over voldoende capaciteit te beschikken.

De gemeente Boekel kan er ook voor kiezen om een klantmanager van een externe partij binnen de gemeente te laten werken. Deze werkt dan op dezelfde manier als de hiervoor genoemde interne klantmanager. Het voordeel hiervan is dat deze klantmanager expertise bezit en gebruik kan maken van het netwerk van de externe partij. Enige training om aan de wensen van de gemeente Boekel te kunnen voldoen is wenselijk. Hiervoor dienen de juiste middelen en mensen beschikbaar te zijn. De Atlant Groep heeft al ervaring met deze manier van werken. Optimisd en ROC de Leijgraaf hebben aangegeven dat deze optie bespreekbaar is. IBN is hoe dan ook bereid om op deze manier te werken.

Een andere optie is gebruik maken van een externe klantmanager. Afhankelijk van de partij waarbij deze klantmanager in dienst is, is er een kans dat deze klantmanager geen inkomensvoorzieningen kan verstrekken, waardoor de klant misschien op twee plaatsen voorzieningen moet aanvragen. De externe partij bezit hoogstwaarschijnlijk een grote mate van expertise. Er bestaat wel een risico op belangenverstrengeling.

De gemeente Boekel kan ook met een intergemeentelijke sociale dienst werken (ISD) door bij een bestaande aan te sluiten of een nieuwe op te richten. Hierbij worden de krachten gebundeld en is geen sprake van belangenverstrengeling. Samenwerking met andere gemeenten kan inhouden dat met wensen van die gemeenten rekening gehouden moet worden.

De laatste optie is het aansluiten bij een commerciële uitvoeringsdienst. Deze optie sluit aan bij het nieuwe concept dat mogelijk door IBN wordt

ontwikkeld. Hierbij zijn verschillende organisaties met verschillende expertises, zoals bijvoorbeeld zorg, educatie en re-integratie een samenwerkingsverband aangegaan. Hierbij zal sprake zijn van regionale samenwerking, maar mogelijk ook van belangenverstrengeling. Mogelijk kan deze dienst geen inkomensvoorzieningen verstrekken.

Soms zal het uitbesteden van een dienst Europees aanbesteed moeten worden. Dit is als de gemeente Boekel een dienst door een andere partij wil laten uitvoeren en er een bedrag boven € 193.000 mee gemoeid is.

Het kabinet wil per 1 januari 2013 de Wet werken naar vermogen (WWNV) invoeren. Hiermee ontstaat er één re-integratiebudget en daardoor raakvlak met het participatiebudget. De doelgroep wordt hiermee, door samenvoeging van diverse wetten, groter.

6 Aanbevelingen

Naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek kunnen de volgende aanbevelingen worden gedaan.

Vanaf 2013 is er sprake van een volledig ontschot budget. Dan kan het budget optimaal worden ingezet om mensen te laten participeren. De onderzoeker is van mening dat dit een geschikt moment is om een eventueel nieuw beleid te gaan voeren. De gemeente Boekel heeft dan anderhalf jaar de tijd om dit beleid vast te stellen en de benodigde voorbereidingen te treffen. Er komen immers ook praktische zaken om de hoek kijken bij verandering van beleid. De registratie van zaken die de gemeente Gemert-Bakel nu regelt zal bijvoorbeeld overgeheveld moeten worden naar de gemeente Boekel of een andere samenwerkingspartner.

Om mensen duurzaam te laten participeren is maatwerk bieden de beste keus. Duurzaam laten participeren houdt in dat mensen voor langere tijd geholpen zijn door de participatievoorziening en op die manier niet snel weer een beroep zullen doen op de gemeente. De gemeente Boekel geeft aan voor een passieve benadering te kiezen. Zij helpt iedereen die om een participatievoorziening vraagt en hiervoor in aanmerking komt. Als het budget op dreigt te raken, wordt een prioritering in de subdoelgroepen toegepast. Hoe dan ook is het aan te bevelen om het budget gedurende het kalenderjaar te monitoren. Als blijkt dat er een overschot op het budget zal zijn, kan de gemeente Boekel gebruik maken van de reserveringsregeling of een project opzetten om een specifieke doelgroep te helpen.

Het is aan te bevelen om, waar mogelijk, in te zetten op de outputverdeelmaatstaven. Daarvan heeft de gemeente Boekel telkens twee jaar later profijt. Ook kan de gemeente Boekel baat hebben bij deze manier van werken, omdat de mensen hierdoor meer of beter gaan participeren. Duale inburgeringsvoorzieningen geven mensen bijvoorbeeld meer kans op werk dan standaard inburgeringsvoorzieningen. De duale inburgeringsvoorzieningen tellen dan ook zwaarder mee in de waardering.

Aanvragen voor participatievoorzieningen en aanvragen voor inkomensvoorzieningen zullen vaak samenvallen. Daarom is het aan te bevelen om deze aanvragen op één plaats, en wellicht door één persoon, te laten verwerken. Het kabinet lijkt steeds meer wetten te bundelen en maatwerk voor behoeftige burgers mogelijk te willen maken. Om hier op in te spelen ligt het voor de hand dat de gemeente één loket creëert voor behoeftige burgers.

De gemeente Boekel kan informatie over haar beleid op haar website plaatsen, zodat meer Boekelnaren weten waar ze met welke vraag terecht kunnen. Dit kost niet veel tijd en geld en Boekelnaren zijn erbij gebaat.

Bij de keuze in het te voeren beleid, de manier van samenwerken en de partijen waarmee de gemeente Boekel wil samenwerken, zullen meerdere belangen spelen. Het is aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel om daarin een keuze te maken aan de hand van het/de voor haar zwaarst wegende belang(en). Is het voor de gemeente Boekel bijvoorbeeld belangrijk om relaties in stand te houden of is het

belangrijk dat Boekelnaren (meer) gaan participeren? Gaat de gemeente Boekel investeren in mensen die nu geen gebruik maken van een gemeentelijk budget en/of gaat de gemeente Boekel focussen op de outputverdeelmaatstaven? Levert het financieel meer op om met een externe klantmanager te werken of kan de gemeente Boekel beter voor een andere constructie kiezen? Dit zijn enkele vragen die beantwoord zullen moeten worden, voordat een keuze gemaakt kan worden in het te voeren beleid. In deze vragen komen de verschillende politieke, financiële en maatschappelijke belangen duidelijk naar voren. Een nadere studie van financiële aspecten van de verschillende samenwerkingsvormen zou uitkomst kunnen bieden voor het maken van een weloverwogen keuze. Ten slotte kunnen financiële aspecten nooit buiten beschouwing worden gelaten.

Evaluatie onderzoek

De resultaten van dit onderzoek zijn voor de gemeente Boekel bruikbaar, maar laten ook veel eindjes open. Deze kunnen een vertrekpunt zijn voor één of meerdere vervolgonderzoeken.

De wetgever heeft met de invoering van de Wet Participatiebudget een goede bedoeling gehad en het makkelijk willen maken voor gemeenten om burgers meer te laten participeren. Echter, tijdens het onderzoek is gebleken dat er in de praktijk veel belangen meespelen, waardoor zaken een stuk complexer worden.

De gemeente Boekel weet aan de hand van dit onderzoek welke verplichtingen en vrijheden voortvloeien uit de Wet participatiebudget ten aanzien van subdoelgroepen en samenwerkingspartners. Ook blijkt dat deze wet voldoende aanknopingspunten biedt om vraaggericht te worden ingezet binnen de gemeente Boekel. Potentiële/bestaande samenwerkingspartners hebben daarnaast aangegeven wat zij (in grote lijnen) kunnen betekenen voor de gemeente Boekel. Iedere optie heeft voordelen en nadelen. Het is aan de gemeente Boekel zelf om een keuze te maken in het te voeren beleid.

Bronnen

Internet

'Beleidsplan Werk en Inkomen 2011', www.gemert-bakel.nl (zoek op participatiebudget), p. 9-10.

'Cijfers laatste kwartaal 2010', afkomstig van CBS Statline, <http://statline.cbs.nl/statweb/> (zoek op uitkering met regionale instelling Gemeente Boekel).

'Definitief budget 2009', (<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/financiering/2009/Budgetverdeling-2009-definitief>).

'Dienstverlening', Optimisd, (<http://www.optimisd.nl/dienstverlening>).

'Drempelbedragen', www.rijksoverheid.nl (zoek op drempelbedragen).

'Feiten & Cijfers', Atlant Groep, (<http://www.atlantgroep.nl/default.asp?link=feitenencijfers.html>).

'Hoofdlijnennotitie werken naar vermogen', 21 april 2011, www.rijksoverheid.nl (zoek op werken naar vermogen).

'Missie/Doelstelling', IBN, (<http://www.ibn.nl/arbeidsintegratie/bedrijf/missie-doelstelling>).

'Openbare besluitenlijst vergadering burgemeester en wethouders week 18, d.d. 3 mei 2011', www.boekel.nl (klik achtereenvolgens op Bestuur, College van B&W, Besluitenlijsten, Openbare besluitenlijsten B&W 2011 en Openbaar benw.wk18 - 2011.DOC).

'Organisatie', IBN, (<http://www.ibn.nl/ibn/bedrijf/organisatie>).

'Over de Atlant Groep', Atlant Groep, (<http://www.atlantgroep.nl/default.asp?link=overatlant.html>).

'Social Paper', IBN, (http://www.ibn.nl/filemanager/ibn/documenten/Social_paper_IBN.pdf), 2010, p. 11.

'Specificatiebestand definitieve budgetten 2010', (<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/financiering/2011/Specificatie-definitieve-budgetten-2010>).

'Specificatiebestand voorlopige budgetten 2011', (<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/financiering/2011/Specificatie-voorlopige-budgetten-2011>).

'Verdeling van de middelen', (<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Verdeling-middelen>).

'Vragen en antwoorden over de doelgroepen', <http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Doelgroep>, p. 1.

'Vragen en antwoorden over de doelgroepen', <http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Doelgroep>, p. 2.

'Vragen en antwoorden over de doelgroepen', <http://www.gemeenteloket.minszw.nl/bestanden/Vragen-en-antwoorden/2010/Participatiebudget/Doelgroep>.

'Werk', Optimisd, (<http://www.optimisd.nl/dienstverlening/werk>).

'Wet participatiebudget', (<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/dossiers/financieel/participatiebudget/wet-participatiebudget.html>).

<http://wetten.overheid.nl>

Literatuur

Van Horssen & Mallee 2009

C. van Horssen & L. Mallee, *De participatieladder getest. Ervaringen van zes gemeenten -Eindadvies-*, Amsterdam: 2009.

Overige

Miranda van Duijnhoven, Aantal inburgeringsplichtigen in traject, laatste kwartaal 2010, e-mail van medewerker WVG - Gemeente Boekel, 8 april 2011.

Miranda van Duijnhoven, Aantal IOAZ- en IOAW-uitkeringen, laatste kwartaal 2010, gesprek met medewerker Sociale Zaken - Gemeente Boekel, Boekel, 6 april 2011.

Miranda van Duijnhoven, Doelgroepdiscussie, discussie met sectordirecteur Beleid en Strategie, beleidsmedewerker Welzijn en Onderwijs, beleidsmedewerker Sociale Zaken en trainee - Gemeente Boekel, Boekel, 6 april 2011.

Miranda van Duijnhoven, Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering, interview met Directeur - Optimisd, Veghel, 21 maart 2011.

Miranda van Duijnhoven, Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering, interview met Directeur Arbeidsintegratie - Atlant Groep, Helmond, 23 maart 2011.

Miranda van Duijnhoven, Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering, interview met manager Bedrijfsvoering en teammanager Uden/Veghel – ROC de Leijgraaf, Boekel, 21 maart 2011.

Miranda van Duijnhoven, Het participatiebudget en de vraaggerichte benadering, interview met Regiomanager Uden - IBN, Veghel, 17 maart 2011.

Miranda van Duijnhoven, Mogelijkheid intern inzetten klantmanager van IBN, telefoongesprek met Regiomanager Uden - IBN, 11 mei 2011.

Miranda van Duijnhoven, Mogelijkheid intern inzetten klantmanager van Optimisd, e-mail van Directeur - Optimisd, 10 mei 2011.

Miranda van Duijnhoven, Mogelijkheid intern inzetten klantmanager van ROC de Leijgraaf, e-mail van Teammanager Uden/Veghel – ROC de Leijgraaf, 11 mei 2011.

Uittreksel uit de financiële administratie van de gemeente Boekel, 23 februari 2011.

Parlementaire stukken

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 1 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 11 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 12 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 13 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 3 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 4 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 5 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 5 (MvT).

Kamerstukken II 2007/08, 31 567, nr. 3, p. 7 en 8 (MvT).

Kamerstukken II 2008/09, 31 927, nr. 3, p. 5 (MvT).

Kamerstukken II 2009/10, 32 146, nr. 3, p. 2 (MvT).

Wetten

Besluit inburgering

Besluit participatiebudget

Leerplichtwet 1969

Vreemdelingenwet 2000

Wet bundeling uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten

Wet educatie en beroepsonderwijs

Wet gemeenschappelijke regelingen

Wet inburgering

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

Wet investeren in jongeren

Wet op het voortgezet onderwijs

Wet participatiebudget

Wet werk en bijstand